

THE GOSPEL ACCORDING TO

ST. JOHN

IN THE LANGUAGE OF THE
MALLISEET INDIANS
OF NEW BRUNSWICK.

LONDON
1870.

ST. JOHN.

Chapter I.

1 Taněk' ūmskooōs' machahak' Kūlocs-wagūn eoos': ha neaga Kūlooswagūn wejāooa'-būnil Nūkskamūl: ha neaga Kūlooswagūn Nūkskamewwoos'.

2 Yoot taněk' ūmskooōs' machahak' wejāooa'būnil Nūkskamūl.

3 'Mseu kěkwsäl ooche-kesetăsoosüp'ūnil nāgūm; ha neaga tan skat kes'e tookūs', skat kesetăsewīs'.

4 Nāgūm oohūkěk pūmowsooagūn eoos'; ha neet pūmowsooagūn oopūsâkwhěk'umooō pūmowsooenooūk.

5 Ha pūsakwhěk lebeteahťs pīskāhtā-dook, ha pīskāhtěk skadama wekwěhtoo-nāweepūn.

6 Pūmowsoo'enoo' oochipchetač'aněs' Nūkskamooikök le' wesoos Sabadis.

7 Nāgūm ooche-pūkūchehěs' oonoochěnspeu-wōölaman, oonūspeuwōölämăd'umūn yoot pūsakwhěk; wělaman 'mseu wāník ooche-woolämsütümoote'nea nāgūm oohūkěk.

8 Skat net nāgūm pūsakwhěk, kānook-üloo üpcheda'kaněs' oonūspeuwōölämăd'umūn yoot pūsakwhěk.

9 Net oolāmāwagūne-pūsakwhēk tan egū-hak's ooskit'kumikw, pūsakwhā'tooots' 'mseu pūmowsoo'enoo'.

10 Nāgūm eoos' ooskit'kumikw, ha neaga ooskit'kumikw oochekeših'tasoos nāgūm oohükēk, ha neaga ooskit'kumikw skadama ookuchijehoogooesüb'ünil.

11 Pūkūchehēs' tan yoot nāgūm tēbēltük, ha nāgūm tēbēltük skat wekwēhlū-gooün.

12 Kānookūloo tanihī wekwēhlījihī oome-lanēs' tūpēltūmooagūn Nūkskam oonejanin, niktūna tanik wēlamāwēltūmat we'sooün.

13 Tanik skat wēje-nūmekūsoolteekwīk pūka'kūnūk, kūsūna 'mhūk ooledūhadūmooa'-gūnūm ikōök, kūsūna pūmowsooenooük ooledūhadūmooagūnūmoo-ikoo'ök; kānookūloo oochenūmegooosooltooük Nūkskam-ooikōök.

14 Ha Kūlooswagūn 'mhūkoočsoos', ha eoos' tan āāyūkw, ha k'nūmetoočnoopūn oochehetūmetūhadūmooagūn; stūkā' Wāgg-wōösit Nūkskam wīlwebeu' ookwōösül oochehetūmetūhadūmooagūn, ūpsūnpoos' hū-lēlmoogwāwagūn ha neaga oolāmāwagūn.

15 Sabadis, (San), oonūspeuwōčlāmalas-übūnl, ha ootookēmīhtāsoos', eetūmoos': Woot nāgūm tan woot nēstūhookpūn [tan ēgedū-man'] tan woot wējepūkūchehat n'tasedāmūk eoos mēskw nel ā'ewōn', ee'būchūl peěmek'chetūmītpūsoo katük nel.

16 Ha 'mseu tan kēseyūk'w koochim-sū-

nūmūn-ěnoo'pūn oopūsnāta'gūnūm, ha neaga lělmoogwāwagūn ooche lělmoogwāwagūn.

17 Kānookūloo bootoosooagūn oocheme-looñēs' Mooisk, kānookūloo lělmoogwāwagūn ha neaga oolāmāwagūn ooche-ch'kooehēs' Sā-soos oohūkēk.

18 Měskw wěn nūmehow'eūl Nūkskamūl tan těpōokt toccheu ; wihwebu Ookwōösūl tan Oometākwsūl ootlāmsēk äelejīl, nāgūm ooke-sāgūnemal.

19 Net yoot Sabadis oonūspeuwōlāmāwagūn tan toocheu Lěsweesūk ochlēpchedaka'nea Sāloosälēmk' pahtüleaas ha neaga Lebeik' wědaběkselejīhī oopaběhchema'nea : Wěn kel ?

20 Ha oopaběkāgūnoodūmooa, ha skat ookadooñ, kānook oopaběkāgūnoodūmooa, eedūm : Nel skat Newěskooweu.

21 Eaga ootüle-paběhchema'nea : Kěkw-sā'loo? Kel net Eleijah? Sabadis eetum : Skat : Kel net nekanikchijeta'kāwīn? As-edāmat : Skat.

22 Netwāje yūhatit : Wěn kel? wělamān n'keseasedēma'nooūk tanik pějetakülinūmūk-pūník : tanūloo ūktūloo'dūmūn ūkhūk?

23 Sabadis eetum : Nel ookūloosooagūn tan wěn ētlookémits bakütakümeekw, ētle-ědüküs : Oolekeakwādook Ukchesakūm ootowt' : tan e'düküs nekanikchijeta'kāwīn Esae.

24 Níkt tanik kesipche-takémküsüp'üník ooche-eooltūsüb'üník Pălooseūk oohūkāwōk.

25 Ha oopaběhchemawöl, ootehawöl: Netwāje kěkwsāšloo wějepapteisooěhloo'eň? skat Newěskoowewün, kūsūna Eleijah, kūsūna nüt nekanikchijetakāwln.

26 Sabadís asedāmât, eetüm: Chooděhloo nel n'papteisooěhloo samagwanük; kānooküloo wěn sěhkět abaseu ūkhükāwök, tan skat kějejehawěkw;

27 Nāgüm nüt tan wějepüküchehat n'tasedāmük, ha eoos' měskw nel āewōn'; tan oochesügoonäp' skat nel 'ntepkow teunāwln' 'ntäpkwěhtoođn.

28 Net neetül kěkwsāäl keskäßitpeaks-übüneegüł Bātābülék, kamük seep tan ělewesooř's Sooldün, (Jordan), tan tět Sabadís ětlepapteisooěhtasäts.

29 Net ā'taeu' keesook Sabadís oonřmihal Sāsoosül wěchkooe'halejil tan āit, ha eetüm: Sagħħočk! K'chenřkskam Ootřsep-eesümüł, tan machěptakw ooskäßikumíkw lakumíksooagün.

30 Nāgüm nüt tan wěskooemookpün tan eetřmanpün: Ooskedäp oočepüküchehě n'tasedāmük tan āits nel měskw a'ewōn', eebüchüł eoos nel měskw ā'ewōn: (eebüchüł ďjepeāmíkchetümltpūsoos' katük nel).

31 Ha nel skat n'kūjejehawis': kānooküloo wělaman oočheměswātasän Islělk' wěchkooe-papteisooěhlooe-anpün samagwanük.

32 Ha Sabadís 'nspeuwoolämäpün, eetřmoopün: Nkesenřmihha Nřkskam oočhücha-

kool oochebünégwësoo spümkeek leegoo stüká' püls', ha üngësoo oohükëk.

33 Ha skat nünoo-oweeepün; kānooküloo nágüm tan ēlgemütpün n'papteisooéhlooön samagwanük, n'tehoogoopün nel: Uktñume-hach' Nükskam oochüchakool oochkoöe-püngwëseelín ha n'gësooül oohükëk, nüt nágüm tan noochepapteisooéhlooët We-je-oole-nëwëskwít-ooökök. (Nükskam oochüchakool.)

34 Ha nel nümehapün ha nüspeuwooläm' nüt choo Nükskam ookwöösül.

35 Net á'taeu' keesook Sabadís apch sëhkët, ha nesoo tanihí egëhkemajihí [wejä-oawöl.]

36 Ha ootütlüsagehal Säsoosül pámoo-sálezil, eetüm: Saglhöök'! ootüsepeesümül Nükskam!

37 Ha yookt nesooük egëhkemoojik oonoodoowawöl Sabadesül ȑtlewëstoolejil, ha nágümow oonoosoogcawöl Säsoosül.

38 Eaga Säsoos kwöölpekapooësoo, ha oonümiha oonoosookagoo, ha ootihä:

Kékwsä' kwelooëtooëkw? Ootehawöl: La-bei, tan kese kwöölpewetasik, eetümün, Uktübëltüm, (Saküm) tama' k'tih'?

39 Säsoos ootihä: Ch'kookowdïkw, ha k'nümetooneach. Pëtkowtooük ha oonümetoo'nea tan tët äelit, ha wejäooawöl net keesook. Tamaha'l 'nkoodinskëgåwå' pas-koodeegün.

40 Pëskw nïkt nesejik ooskedäp'eük ta-

nik oonoodoo-owšüb'ūnil Sabadesūl ētlewēs-toolejil, ha neaga n'noonđōsoogooōnea Sāso-sūl, Atūlā' nüt, Semoo Peāl wějegededejil.

41 Nāgūm tūmk oomuskooöl wíjegede-dejil Semooü'l, ha ootihal: N'muskooön Newěskwīt, tan kese kwöölpewetasik edasoo Mīmkwāna.

42 Ha oopějiphal Sāsoosk'. Sāsoos ās-agīhat, eetüm: Kel Semoo, Sona oockwōösūl. Keel ūktūlewehoogūch Seepūs, tan kese kwöölpewetasik, edasoo, Pǔnöp'skw, (Peāl.)

43 Net kütük ātaeu' keesook Sāsoos kūtelehē Goolelētk, ha oomuskooowöl Pelipūl, ha Sāsoos octihal: Noosookooin'.

44 Net Pelip tūlāoweu Bětsādāk, Atūlā' ha Peāl ootooděnāwō.

45 Pelip oomuskooö Nataneälü'l, ha ootihal: N'kesimskooön nāgūm tan Mooes ūtplloodü'mooagün iköök, ha neaga nekanik-chljetakāwīnooük ootoowíkhōwōsibünil, nüt nüt Sāsoos Sosēp oockwōösūl, tan oochā' Nasalētk.

46 Nataneäl ootihal: Māch kese kěkw kūlōoüt wějenoodahhak Nasalētk? Pelip ootihal: Ch'kooe ha sagiht.

47 Sāsoos oonūmihal Nataneälü'l wěch-kooehalejil tan āit, ha ootule-ägünemal: Sagħħoök! Islēlk wedātkoonküsít, kětlāwāoo-agün iköök, tan oohūkek kěspoogahlütooagün skat eyewe.

48 Nataneäl ootihal: Tama tět koochik-

chejīhe nel? Sāsoos asedāmat, ootīhal: Měskw wekwīmlook'w Pelīp, ā'eūn āměkāoo meenik-ūpūs', k'nūmehooloopūn.

49 Nataneāl asedāmat, ootīhal: Labei, N'sa'kūmam, kel Nūkskam Ookwōsūl, kel Islēl Ookīnchāmūs'ūmūl.

50 Sāsoos asedāmat, ootīhal: Eebūchūl k'tehooloopūn, k'nūmehooloopūn āměkāoo meenik ūpūs', netwāje oolāmāwēlmeūn? k'nūmetoonūl'ch ājenūgūmkīkwūnool, āje-ūsūge-na'gootool, skatūk neetūl.

51 Ha neaga ootīhal: Ulāu, ūlāu, yūh-ool, ēlmeha'kch k'nūmedoo'nh spūmk pantēhtēch', ha Nūkskam ootasālīm oonagīh eūk ha neaga āměhkēheūk pūmowsooñ Ookwōsūl oohūkēk.

Chapter II.

1 Ha noohooāwā' keesook nebooöwagūn egěhāpūn Cānāk, Goolelētk, ha Sāsoos we-gooūsūl net eoobūnīl.

2 Ha neaga Sāsoos ha neaga tanīk wědū-kěhkemootpūnīk oohūkēk wekwemabūnīk nebooöwa'çūnūk.

3 Ha tan měchehak měkwabak Sāsoos wegoōsūl ootehapūnīl Sāsoosūl: Skadama ooměkwabakūme'weyūk.

4 Sāsoos ootīhal: Apīt' wowchehool? n'těbūnaskooe-hagūm měskw egūhāoo.

5 Wegcoōsūl ootīha lookā'wenoo: Tan Sāsoos yūhoolakw, net ūlookhūtīkw.

6 Net ūpooltooūk net kamachīn samag-

wōnāyak pūnōpskwā'uk katkookūk, Lēsweesūk etūlewōkūmālūtīmkāwāamooō ūkōk; lebūskasooltooūk hal nesīnsk galonūk.

7 Sāsoos ootīha: P'sūnpēhlook samagwōnāyak katkookūk samagwōn. Ha oopūsūnūpēhlawō, ha tētpūpēhlawō.

8 Ha ootīha: Oochesoogatook tūkā'ch ha lapelūmoowōōk' ētlesakūmowit wīkūpaltemūk. Neaga ootūlāpelūmooōn'ea.

9 Tan toocheu ētlesakūmowit wīkūpaltemūk kese kwētūk samagwōn, tan mēkwapakēhtasik, ha skat ookūjejetooūn tama'tūlā', kānookūloo lookāwenooūk tanik soogatagwīk samagwōn ookūjejetoo'nea, ētlesakūmowit wīkūpaltemūk wīhwemal moosemāleāool,

10 Ha ootīhal: 'Mseu wēn tūmk poonēhtakw mēkwabak kēlōoōk, ha ookeše-mūkēsūmooltetit, toocheu tan skat ēdooche-kūlōoūtoonook. Kānookūloo kel kese 'nkēhtoon kēlōoōk mēkwabak malūmūtā tūkāch'.

11 Net yoot tūmkāwā kenooōskoodeegün Sāscos kesetakwpūn Cānāk, Goolelētk, ha oomēsooādoonāpūn ookechetūmetūhadūmooagün, ha tanik wētūkēhkemootpūnīk oohūkēk ootūle-wōölāmsütūm-ooteneapūn oohūkēk.

12 Net agimtē Sāsoos lebūnēhgwēsoopūn Cāpūlneūmk', nāgūm ha wegoo'ūsūl, ha wījegemajīhī ooskedape, ha neaga tanik wētūhkēhkemoojīk oohūkēk, ha yoot tēt skat oosipkeyool-teuneaweeapūn.

13 Net kāga Lěsweesůk oonankůmīha-kāwāā'mooč, ha Sāsoos ūtkwakwěhě Sā-loosälēmk'.

14 Ha ootütlímskooč K'chehemeāwīgwamůk níkt taník ětlankoohūtelejíhí koo-ooso, ha ūseep, ha plěs, ha noocheěswōöngík man ūpooltőč.

15 Ha ooche-kesěhtoon eběš' ababůsees' īkňök, 'mseu oochenooděpow'oola K'chehemeāwīgwamůk, ha koo-ooso, ha ūseep, ha oosoogeikan nooje-ěswōöngík oomanim'ooč, ha ookūtkwādooanůl ootatooe'-pooteewöl.

16 Ha ootīha taníhí ankooékhatejíhí plěs: Sěmatőč netůl: Moo sak malsanīgwōmādooakěkw N'mihtakws week.

17 Ha taník wětükěhkemoojík oohükěk oomíkwetřhadůműnea ootülwīkhasin: Ookūsělmůkwsoot kel kegük tǔlā', nůhkahlükoon.

18 Netwāje Lěsweesůk aseděmatit Sā-soosůl, ootihawöl: Kěkwsā' kenoočskoodeegün měsooěhtooeč koojelěhtoon netůl?

19 Sāsoos asedāmat, ootīha: N'kekaskwōškātőč yoot K'chehemeāwīgwōm, ha n'soogünük' n'kesetoonch'.

20 Netwāje Lěsweesůk eetřmootit: Nāoořinsk kěseegütün chěl kamachin kwěneta-soopün yoot k'chehemeāwīgwōm, ha kelúč' kesetoon'ch n'soo'günük?

21 Kānookůloo Sāsoos wěskoo'ootük oohük ookechehemeāwīgwōmín.

22 Netwāje keseabijebět', taník wětükěh-

kemoojík oohükék omíkwedühadümülin nágüm ooke-se-yoohoogoon-ea'bün'l yootü. Ha oolämsütümün'ea tan ēlwikhaskík [K'che-wíkheegünük,] ha neaga kúlooswagún tan Sāsoos kese-yúhatpún.

23 Na tan toocheu Sāsoos äit Sāloosälémk wíkhüpältemük nankümhäkawā, wíkhüpäl-tooekeesookük, üktanowksooük wělamsütüm-ootít wesooünük, tan toocheu němetooteejíl kenooëskoodeegünül tanül keseléhtakajíl.

24 Kānooküloo Sāsoos skat ootüle-oolam-süt-ooawün oohükawök : eebüchü'l 'mseu wěnlíhí ooküjejeha ;

25 Ha skat ootümetühamoweü'l wěnl oonüspeuwoolamāwön ooskijenooü'l ; eebüchü'l oonükänünüm'ünül tanü'l kékwsäl äekü'l pü-mowscooenooük.

Chapter III.

1 Naga ooskedape äitsübünök' Pálooseük oohükawow' iköök lewesoosübünök Níkooděm, tanök ētlitploodüm-ooenooltsühünök Lesweesoo iköök.

2 Nágüm ootëtle-püküche-anësüp'ünül Sāsoosü'l nebayoo, ootehasüp'ünül : N'sakü-mam, küjejehoopün künoodükëhkkekämün wějehayin Nükskamoo iköök ; eebüchü'l skat wěn ookeselätoonü'l yootü'l künooëskoodeegünül tanü'l kel kesetoonü'l, skat Nükskam weje-häma'kw.

3 Sāsoos asedāmat ha ootihal : Ulāu,

ūlāu, yōōhool', skat wěn mīnooñūmee-koos-eekw, skatūch oonūmetooūn Nūkskam ookin-chāmūswagim.

4 Nīkoodēm ootīhal: Tanūch, wěn tūle-kese-nūmekoosin kes kēcheuskijenooit? kese pejēsoo'p nesāwā' wegooūsūl ha apch numekoosoo?

5 Sāsoos asedāmat: Ulāu, ūlāu, yōōhool, skat wěn oochenūmekooseckw samagwōn īkōök, ha neaga Wēje-oole-newēskwītoo īkōök, skat nāgūm kesiksehāoo Nūkskam ookinchāmūswakemūk.

6 Tan kākw wějītkesítpehak 'mhūkčk, 'mhūk net: ha tan kākw wějekesítpehak 'mchūcha'kwooikoek, 'mchūcha'kw net.

7 Moo sak asūgetūhasekčch k'tehoolūn choodēhloo tēpkaoootoo k'tūlnabeoolte'nea apch.

8 Woochowsūn wětsūk tan čleoole-dūh-adūmooīk, ha ke k'noo'tūmūn mětālāmsčk, kānookūloo skat k'chījetoo'ūn tan wějea'k kūsūna tan āleha'k. Net tělāit 'mseu wěn tan wěje-ulnāb'eit Wēje-oole-newēskwīt-oo-īkōök.

9 Nīkoodēm asedāmat ootīhal: Tanūch yootūl kěkwsāl ūlekeselāu?

10 Sāsoos asedāmat ootīhal: Kel čtū čtlenoodūkēhkekāmeūn Islāl īkōök, ha skat k'chījetoo'nūl yootūl kěkwsāl?

11 Ulāu, ūlāu, yōōhool' nooskoo-oodūm-ūnēn' tān kěje'tooēk, ha nūspeuwōölama'dū-

mün'en' tan neme'toočk, kānookūloo kelooow'
skat wihkwātoone'owweepūn nūspeuwōōlam-
āwa'gūnūn.

12 Kese yōōhoolēkwsūbūn tanil ooskitkū-
mīkwāwāäl skat oolāmsütūmooākoosūbūn,
tanūch k'tūle-oolāmsütūmūn'ea yōōhoolāākw
tanil spūmkeek tūlāyāl?

13 Ha skat wēn kese oona'gēsu spūmkeek
nūt tēpōokt nāgūm tan wēje-pūnāgwāšts
spūmkeek, ea' pūmowsooīn Ookwōōsūl tan eu
spūmkeek.

14 Ha stūkā' Mooes tēleunagēlatpūn
hatoos̄isoōūl bakūtakūmeekw, net tūkāch oo-
tachooe-leoonagēhlan pūmowsooīn Ookwōōsūl.

15 Wēlaman 'mseu wēn tan wēlāmsütūk
oohūkēk ootein̄ch askūmowsooagūn.

16 Eebūchūl Nūkskam ēdooche-moosajīt-
pūn ooskitkūmīkw wējemelooētpūn wihwebu
Ookwōōsūl, wēlaman 'mseu wēn tan wēlām-
sütūk oohūkēk, skatūp ūksekāhāwe, kānook-
ūloo ootein̄p askūmowsooagūn.

17 Eebūchūl Nūkskam skat oocheūlkemo-
we'būnīl ookwōōsūl ooskitkūmīkw oonmājīt-
ploodūmūlīn ooskitkūmīkw, kānook oočīl-
kema'būnīl wēlaman ooskitkūmīkw ooche-
kekan oohūkēk.

18 Tan wēn wēlāmsütūk oohūkēk skat
oonmājītploomaoo; kānookūloo nāgūm tan
skat wēlāmsütūmo'k tūkāch oonmājītploo-
ma: eebūchūl skat wōōlāmsütūmooūn Nūk-
skamūl wihwebu Ookwōōsūl wesooūn ikōōk.

19 Ha yoot wejihak oonmäjítplloodümo-agün, eebüchül püsakwhék egahak ooskit-kümikw, kānooküloo pümwsooenooük pā-āmemoosaje'nea pískaték skat tētpu püshakwhék, eebuchül ookesetakünoowöl skat kū-looútoo'eül.

20 Eebüchül 'mseu tan wén pooske-wöbülülllookét oochüseenümün püsakwhék, ha skat oopükücheowün püsakwhék, wělaman ootülookäwa'günül skat oochemowünül.

21 Kānooküloo tan wén wělämälookét (ootülatoonoolämäwagün,) püküchehëpüsakwhék, wělaman ootülookäwa'günül kujejeda'-sooül oochekeseda'sooül Nükskam-ooïkooök.

22 Net kesitpehädool yootü kékwsää'l Säsoos püküchehääpün, ha neaga tanik wětükëhkemoojík oohükék pédabasoo'bünik k'tak-ümköök Lësweesoakik, ha net tét ētlemow-eoltetütpün, ha ētlepapteisooéhlooatetütpün.

23 Ha neaga Sabadís ētlepapteisooéhloo-ääpün Enüñk kwíheu' Sälémk, eebüchül k'tanagoot samagwön äikpün net. Ha pédabasoo'bünik ha papteisooéhtasooltoobünik.

24 Eebüchül Sabadís mäch mëskw peeshloweepün laplesoonük.

25 Naga toocheu' pabëhchetooagün eegëhë Sabadísk wětükëhkimkoosejík ha Lëswees ooche wökümëhlüs wagün.

26 Ha pédabase'neäl Sabadísül ha oote-hawöl: Labei, (Tüpëltüm,) nüt ooskedap tan nesäowdeëkpün Kamük Sooldünk, ha kel tan

nĕspeuwōlāmāootūpūn, sagiht, nāgūm pap-teisooēhlooě, ha 'mseu pūmowsooenoočk oo-pědabaseeneal.

27 Sabadīs asedāmat, eetūm : Skadama wěn oomūsūnūmooūn kākw, skat oocheme'lamook' spūmkek.

28 Kelooow' koojīnspeuwōlamhūteeba nel yōōhoolākpūn nel skat Newēskwīt, tan Mimkwānōo ; kānookūloo nekankimk' nāgūm oohūkěk.

29 Nāgūm tan ā'uōt matamāleāwōöl, moosemāleā nūt ; kānookūloo moosemāleā weda'beūl tan sěhkět ha oonoodooowōl moose-māleāwōöl, kūma'ch oole'dūha'soo ooche moosemāleāool ěltakwseelīt. Netwāje yoot nooledūhasooagūn psūntě.

30 Nāgūm chōč pūme'nūgūmkil, kānookūloo nel chōč n'pūmeäpsūgil.

31 Nāgūm tan wějehat spūmük mowespāu. Tan tūlā' k'takūmeegook, k'takūmegwāwā' net, ha ooskoo-oo'dūmūn k'takūmīkw. Nāgūm tan wějehat spūmkek mowespāu.

32 Ak tan němetakwpūn ha neaga tan noodūkūpūn, wějīnspeuwōlamět, ha oonūspeuwōlamāwagūn skadama wěn wekwěh-too'ūn.

33 Nāgūm tan wekwěhtoon oonūspeuwōlamāwagūn kesīnspeuwōlamalat Nūkskamūl oolāmāwagūnelin.

34 Nāgūm tanil Nūkskam ělkematpūnīl eetūmūnūl Nūkskamūl ookūlooswa'gūnūl ;

eebūchūl Nūkskam skat ootūlemeloo-woonūl
Wěje-oole-newěskwilejīl ūtpeheegünük.

35 Wěgwōosīt Nūkskam oomoosajenūl
Wěmitakwselejīl Nūkskamūl, ha 'mseu kākw
oomclan ḡopetenük.

36 Nāgūm tan wělāmsütük Wěmitakws-
elejīl oohūkēk, ootein askūmowsooagūn. Kā-
nookūloo nāgūm tan skat wělāmsütūmook'
Wěmitakwselejīl, skatūch oonūmetoo'ūn pūm-
owsooagūn; kānookūloo Nūkskam ookeiooa-
gūn ūngesoo oohūkēk.

Chapter IV.

1 Netwāje tan toocheu Uksakūmamūn
ookūjeje'toonāpūn Pāloosečuk ookeše-nootūma-
tenea Sāsoosūl ookesēhlan ha ookeše-papteis-
ooēhlan peāme-ūkchā'oweū' noojekēhkemajīhī
skatük tētpeu Sabadīs ;

2 Cheegow' skat Sāsoos papteisooēhlooékw,
kānookūloo tanīk wětūkēhkemoojik oohūkēk
papteisooēhlooatooyūk ;

3 Oonūkūtūmūnāpūn Lěsweesooakik ha
ūlehāpūn Goolelētk.

4 Ha chooe-lesabehāpūn Samālik.

5 Netwāje pūkūchehē oodānēk Samālik
tūlā' lewe'soewe' Seikūl, kwīheu' k'takūmīkw-
ses tan Sako'p kese melātpūn ookwōosūl
Soosēpūl.

6 Nūt Sakop' weuhtabīlmūset net tēt eeo-
pūn. Sāsoos netwāje kūspūnāoos ūhoolbē-
sīn weuhtabīlmūseelīt. Ha tamahal' abaskwe.

7 Net Samāleāwiskw' pūkūchehč oonadapelüm. Sāsoos ootīhal : Sih'mooin'.

8 Eebūchūl ēgēhkemātpūnihi labasco'būnik ocdāněk oonatūnōčhmün'ea mechooagün.

9 Neaga netwāje Samāleāwiskw' ootīhal : Tan ūlāu kel Lēsweesooeūn ēgwějim'eūn člūsmeūn nel, nel Samāleāwiskw'? Eebūchūl Lēsweesük ha Samāleāweük skat oosewākal-toolte'weuk.

10 Sāsoos asedāmat ootīhal : Kūjeje'too-ūnsūpūn Nūkskam ootūlēlmūgwěmkawāyām, ha neaga ūkchijehūtsübün tan wěn yoo'hoosk Sih'mooin', kweloodūmooōnāpūnp, ha ūkmil-koonāpūnp' samagwōn pěmowhsooik.

11 Apet ootīhal : Sakūm, toowōbilmūsoot' skadama ūkteuow', ha weuhtābilmūset pihtäl-güt; netwāje tama tět ūktein yoot samagwōn pěmowhsooik ?

12 Kel ūkpeāmespā' skatük kūmīhtakwsūnook' Sako'p, tanak melīnmūkpūn yoot weutabilmūset, ha wějūsmetpūn nāgūm, ha neaga oonejan', ha neaga ootoohěm' ?

13 Asedāmat Sāsoos ha ootīhal : M'seu wěn tan wějūs'ūmīt yoot samagwōn, apchūch kūdoowōsūmoo ;

14 Kānookūloo tan wěn wějūs'ūmīt samagwōn tan nel melook'ch, skatük kūdoowōsūmeu askūmeu'. Kānookūloo samagwōn tan melook'ch nel, ootabilmūsinch' oohūkěk, lemoos-kakūmetěhāch askūmowssooa'gūnūk.

15 Abit ootīhal : Sakūm, melīn yoot

samagwōn, wělaman skatūch n'kūdoowōs'-
ūmeu, kūsūna skatūch noochkooīhow nada-
peelūmoo.

16 Sāsoos ootīhal: Ulīh', ha wihkweman'
kooskedapēm, ha koochkooīhan yoot.

17 Asedāmat āpet ha eetūm: Skadama
nooskedapēmeu. Sāsoos ootīhal: Koolāmā-
heetūm, Skadama nooskedapēmeu:

18 Eebūchūl kel nanoobūník kocschedāp-
āmūk; kānookūloo ooskedāp tan āuūt tūkā'ch,
skat nesooweuneu. Ulāu eetūmūn.

19 Apet ootīhal: Sakūm, nūmīhtoon
ūknekanīkchijetakāweenooīn.

20 N'metakwsūnook tūlyūmehatoo'būník
yoot woochōök, kānookūloo kelooow' uktetū-
mooteba Sāloosälēmk ēchooetūlyūmehamūk.

21 Sāsoos ootīhal: Apet, oolāmsitooīn
tēbūnaskooīhak chkooehē tanūch toocheu
skatūch wihwenooamawewa Wēgwōōsit Nūk-
skam yoot woochōök, kūsūna Sāloosälēmk.

22 Kelooow' skat kūchejetooonea tan kākw
wihwenooōdūmēkw. Neloon nkūjejīhan tan
wihwenooamoo'kūt; eebūchūl kekāwagūn
oochehē Lesweesooikōök.

23 Kānookūloo tēbūnaskooīhak kūteēgēhē
ha tūkāch' egēhē, tan toocheu oolāmāwagūne-
emehāwenooük wihwenooamawōlch' Wēgwōō-
selejīl Nūkskamūl 'mehūchakoo-īkōök, ha
oolāmāwagūn īkōök. Eebūchūl Wēgwōōsit
Nūkskam ookwelooōhū wihwenooowōmkoon
yūhōōht'.

24 Nūkskam 'mchūchakweu, ha tanik wihwenooamajík, ootachooe-ülewihwenooamawöl 'mchūchakoo iköök, ha oolämäwagün iköök.

25 Apet ootihal: Nkūjejihtoo tan Mīmkwānoot chkooihě, tan ēlewesit Newesk. Tan toocheu püküchehatüch 'mseuých kěkw-sāl ūktagünoodüm-agooněnood.

26 Sāsoos otihal: Nel wěskooeemül, nel nüt.

27 Net těhna oopědabaseelín tanihř ěgěhkemajihř, ha asūgedňhasooltooük ooskooeman āpelejil. Kānookúloo skadama wěn eetumoo, Kākw kwelooohtooún? kūsúna, kěkwsā' wěche-ooskooeemüt?

28 Un āpet oonüküllal ootatooohpelümüsooteül, ha ülihě oodāněk, ha ootihha pūmowsooenoo,

29 Chkooabasíkw, ha sagihook pūmows-ooín, tan agünoodümooitpün tan 'mseu kěkw-sāl ěletakeanpünil. Skat nüt tan Mīmkwěnoot? Neweskooit?

30 Netwāje noodeabasetit oodāněk, ha pědabasooük tan āelit..

31 Net těhna tanik ěgěhkemoojík oohük-ěk wekoodümooōnea Sāsoosül ootihawöl: 'Nsaküma'mün, mits.

32 Sāsoos ootihha: N'teín mechooagün tan meeche, tan kelooow' skat kějejetoo-čkw.

33 Netwāje nootükěhkemoojík yōohoo-

dooltoočk : Māch wěn kěkwsā' ookesepějíp-
toočn tan meecheelit ?

34 Sāsoos ootīha: Net neeloo n'tūlēhtagan
nāgūm ootooledūhadūmooagūn tan pedūke-
mītpūn, ha n'ke'sātoo'ōn ootlookāwagūn.

35 Skat ūketedūmoopa māch nā'oočk kesoo-
sūk toocheu' kooökwníkhütin ? Sagihöök,
'ktehoolpa, woonagěhtöök ūkseskoo'wöl ha
sagihtöök pěmskoodāgıl, eebüchül tükāch'
wötěptādool ooche kooökwoonaasoo ; (eebü-
chül tükā'ch wōbā'uł keslēskwtāādool ooche
kooökwoonaasoo.)

36 Ha nāgūm tan těmsawět oomüsün-
ümün aběnkagūn, ha koowöküneegě asküm-
owsooagūn īkōök : wělaman nāgūm tan
ěkehkět ha nāgūm tan těmsawět mowewōō-
ledūhasoočk'.

37 Netwāje ūlhak yoot kūlooswagūn :
Pěskw kehkě, ha kütük tūmsawě.

38 K'pūchetakaloopūn k'tūmsawōn tan
skat kese segūlookhütūmooäkoopūn. Kütük-
kek ooskedäpěk' segūlookhütoo'būnlk, ha
kelooow' kūseabaseneapūn oosegūlookkawa-
gūnnoočk.

39 Ha ūktanakwsoočk Samāleākāwečk
yoot oodāněk tūlāāyak, oolāmsütūmün'eal
oohükěk ooche āpet ookūlooswa'gūnčk, tan
ělinspeuwōōlamít, eetüm : Nāgūm nūstoo'-
magoonūl 'mseu kěkwsāčl tanil ělāta'gean-
pūnčl.

40 Netwāje tan toocheu' Samāleākāwečk

pědabaseetít āelít, wekoodūmooōnea wejāa-goo'nea. Ha net tēt kwūneheeyoo nesoo-gūneu'.

41 Ha apch peāmīktanakw̄ooük wějeoo-lāmsütümooteetít nāgüm ookūlooswa'günük.

42 Ha ootehawöl āpelejil: Tūkwch noolamsütümooteněn' skatük kel ūkūlooswa'günük, eebūchūl neloon' noodooōn' ha 'nküje-jīhan wōot nūt oolāmāwagün iköök oonoo-jekekēh'ooōn ooskitkumíkw.

43 Un kese nesoogünükak Sāsoos ooche-machěhě yoot tēt, ha püküchehě Goolelětk.

44 Eebūchūl Sāsoos ēlinspeuwōölämā ne-kanikchijetakā'wenoo skat ookeche-tümetü-hamkwüsseevün oomütkik.

45 Netwāje toocheu püküchehě Goolelětk Goolelětkāweük wihkwěhlawöl, eebūchūl kese nūmīhtoonea'būnīl 'mseu kěkwsäl kesātakw-pūnīl Sāloosälémk wikhüpaltēmük. Eebūchūl nāgümow pědabasoo'būnīk ētlewikhüpaltim-küpün.

46 Neet Sāsoos apch püküchehě Cānāk, Goolelětk, tan tēt ētleměkwabakātak'wpün samagwōn. Ha tan wěn ēspesakümowit, (spesaküm) eu, tan ookwōösül ētlíksenoo'-kalejil Cāpūlneümk'.

47 Tan toocheu kese nootümat Sāsoosül oopüküchehalin Lesweesooakik, ha kesooche-halín Goolelětk, oopüküchanül ha wihkoodūmooōn ootüle-pünegwěseelín, ha ooke'kū-han ookwōösül; eebūchūl kütēměcheeneül.

48 Sasoos ootīhal : Skat nūmlhtoo'ün kenooōskoodeegünül ha neaga asügedühaswa'-günül, skatūch koolāmsütümooün.

49 Spesaküm ootīhal : Saküm chkooepü-něgwěs' měskw 'nkwoös měhcheeněkw.

50 Sāsoos ootīhal : Machūha, kwōös pūmowsoo. Ha ooskedap wělamsütük kūloosoagün tan Sāsoos yūhat. Ha oomachūhan.

51 Net pěmebüněgwěslt ootasegagoo ooske-noosüm, ha ootüleagünoodümooawöł, ootihawöł : Kwōös pūmowsoo.

52 Toocheu' paběhcheemat tan toocheu' oomachěhwööl-mūlseněs'. Ootehawöł : Wöölagoo někwt ājehě, looegünükāwā' paskoo-deegün, hüpüssooaagün ěkwehooht.

53 Netwāje oometakwsül ooküjejetoo'lín net temeao paskoodeegün Sāsoos yūhatpün, Kwōös pūmowsoo. Ha colamsütümün nāgüm, ha neaga 'mseu week ělebūskak.

54 Net yoot nesāwā' kenooōskoodeegün Sāsoos kesěhtakw, kes kesuchehat Lěswees-oakik, ha püküchehě Goolelětk.

Chapter V.

1 Net kes kesitpehak yootül kekwsāäl wíkwhüpaltenāápün Lěsweesoo ūkōök, ha Sāsoos ūlítkwakwěhāpün Sāloosälěmk'.

2 Net Sāloosälěmk' pěgootābāāgěk єu kwíheu' ūsepěkhagüněhteegünük lewesweu' Lěswesouădooāmük, Bětěsda, (K'tūmagěl-kā-weekwōm,) nanūnool tōohsanül.

3 Ha ūktanakwsoobuník ēlakwāchík ūksenookāwenooúk yootúl tōohsanúl, 'nkabooltoobúník, ha askasooltooúk, ha taník n̄boolkpūníl oopete'nooöl ha ookadooöl, ootüt-laskooõhtooneapún, matpēgātasoo samagwōn.

4 Eebūchūl asál' pünéhgwēsoopún kenoo-weu' chooõhpēsoopún pēgootébāágék ha mät-pēgātoonápún samagwōn. Netwāje tan wěn tūmk chāupěsítipún kese mätpegā'tasík samagwōn, nút kekūhootpún tan kěkwsā kěsenookatpún.

5 Ha ooskedape éu'bünök net tét tanâk' kěsenookatpúnök n'sínsk kěseegütün chěl oogúmoolchín.

6 Sāsoos nümlhat ootlüsínlín, ha kūjejíhal ootlälæelin net kespihchě', ooteha'púníl: Koole'dúha'dúmün kekūhoogěn ?

7 Tan kěsenookat ootasedāmal: Sakúm, skadama wěn n'téuaoo n'choopéhlükoon pēgootábāágék tan toocheu samagwōn mätpegrātaasík: kānookůloo kwāne-lehae tūmk kūtük nekane-chooõhpēsoo.

8 Sāsoos ootíhal: Oonagěs! oonagěh't koo-oot', ha pümoosěn !

9 Ha nüküsaeu ooskedap' ooläu, ha oonagěhtoon ookoo-oot', ha pümoosěh. Ha net keesook atlasemooekeesook.

10 Netwāje Lěsweesük ootihawöł: At-lasemooekeesook yoot: skat kooche-keseltümagāāwün ūlgetümooa'günük ūkpümpítoon koo-oot'.

11 Ooskedăp ootīha: Nāgūm tan keekihit n'teehūkw, Oonagēht koo-oot', ha pūmoosēn', (pūmīh.)

12 Netwāje paběhchematīt: Wěn ēa' nūt ooskeedăp tan yoohoosk', Oonagēht koo-oot' ha pūmowsooñ? (pūmīh?)

13 Kānookūloo tan kekōohoot' skat ookū-jejehow'eūl tan wěnil: eebūchūl Sāsoos sě-masōop'ūn, eebūchūl kūtanakwsoobūnīk āolti tpūnīk net tēt.

14 Agimtě Sāsoos ootūtlīmskoowōl k'che-hemeāwekwamūk, ha ootīhal: Sagīt' ke-kūhook'; moosa'k patawēhkasekūch āpch: skat ājemūtooā-yenookīch egahak ūkhūkēk.

15 Ooskedăp inachēhē ha ootīha Lěswees Sāsoos nūt tan kekūhatpūn.

16 Ha netwāje Lěsweesūk ootūbloomawōl Sāsoosūl, ha ootūkwājenāpahawōl, eebūchūl yootūl ēlookājīl atlasemooekeesook.

17 Kānookūlōo Sāsoos ootūleasedāma: N'mihtakws pěmlookēt malūmūtē tūkāch' ha nel n'tūlook'.

18 Netwāje Lěsweesūk peāmekwāche-nā-pahawōl, eebūchūl skat těpōok't oosūgwōō-skěhtooūn atlasemoekeesook, kānookūloo māch āpch etūmoo'pūn Nūkskamūl Oometakwsīn, ha lěhlūsoopūn ootētpowoote'nea Nūkskamūl.

19 Netwāje ootūleasedāma, ootīha: Ulāu, ūlāu, tan yōohoolēkw, Wěmitakwsīt skatūk kěkw kese ūnkoodōōkalēhtagāoo'; těpōokt

nūmīhat' Wēgwōōselejil ēlā>tagālit eebūchūl tānīl Nāgūm ēlātagēt, neetūl ēaga Wēmītakwsit tūhaloo ēlelēhtagēt.

20 Wēgwōōsīt oomoosalal Wēmītakwselejīl, ha ootūgēhkemanūl 'mseu kēkwsāā! tanīl ēlātagēt. Ha oom̄isooātooōnūlch' ājenūkūmkīkoonool' skatūk yootūl, wēlamān koocheasūgedūha-soolteneach'.

21 Eebūchūl stūkā' Wēgwōōsīt abājīphat n'poo'enoo ha pūmowsooētahsīt, net pēskoon Wēmītakwsit pūmowsooētahsīt tan ēle-oole-dūhadūk.

22 Eebūchūl Wēgwōōsīt skat ootūbloomoweyūl wēnīl, kānookūloo 'mseu ūtploodūmooagūn oomeetan Wēmītakwselejīl.

23 Wēlamān 'mseu wāník ooche-tūmetūhamawōl Wēmītakwselejīl stūkā' ēle-kechetūhamatīt Wēgwōōsilijīl. Tan wōčt skat kechetūme-tūhamak'w Wēmītakwselejīl skat nāgūm ooche-tūme-tūhamow'eūl Wegwōōsīt tanīl pētūkīmtūpūnīl.

24 Ulāu, ūlāu, yōōhoolēkw, tan wēn noo'-tūk 'nkūlooswagūn, ha wēlamsūtūk oohūkēk tan pētūkīmtūpūn, ooteēl̄ askūmowsooagūn, ha skatūch eegehāoo wōōnmājītploodūmooagūn ikōök; kānookūloo ookesechenoodēhē n'pooa'gūnūk agīmtē pūmowsooa'gūnūk.

25 Ulāu, ūlāu, yōōhoolēk'w, tēbūnaskooī-hak kūte-egēhē, ha tūkāch' kese-egēhē, tan toocheu' n'pooenooūk oonoodūmootenea'ch Nūkskam Ookwōōsūl ookūlooswagūn; ha ta-

ník oonoodúmooteneá'ch púmowsooltooúkch.

26 Eebúchúl stüká' Wégwöösít ált púmowsooagün oohükék, net ēlemeelat Wémítakwselejíl oote-eelín púmowsooagün oohükék.

27 Ha oomelanápün pěltúmooagün ootübloodúmülín, eebúchúl nágüm púmowsooín Ookwöösúl.

28 Moo sak' asüksütúmookék w yoo'tü. Eebúchúl těbúnaskooihak egěhě tan toocheu 'mseu wāník taník áooltejík pooskünegün-alkwíkök oonoodúmooteneá'ch ookúlooswa-gün;

29 Ha ooche-mooska-basooúkch, taník kese wōčiátakhütitpüník, púmowsooagüná' abíjeběmkāwā' ikök; ha taník patawěk-asoooltitpüník, wōónmäßítplloodúmooagüná' abíjeběmkāwā' ikook.

30 Skat kék w n'kesínkwöötoogütúmoo. Tan ēlenoo'düm net ēlitploo'düm; ha n'tüploodúmooagün keakwihě. Eebúchúl skat 'nkwelooótoo'ün nel nooledühadúmooagün; kānookúloo n'kwelooóhtooón' Wégwöösít oole-dühadúmooagün tan pětükemítipün.

31 N'speuwöölamäuseán' nüspeuwöölamä-wagün skat ülehāu.

32 Kütük éu tan nëspeuwöölamäwít, ak n'kújejíhtoon oonüspeuwöölämäwagün üllhě, tan ēlinspeuwöölämäwít.

33 Kelooow' üktülgégésíneaapün Sabadísk', ha nágüm linspeuwöölämäápün ooläm-awa'günük.

34 Kānookūloo nel skat noochewekwěhtoo'ün n'speuwoolāmawagün pūmowsooenoo iköök. Kānookūloo yootül kékwsāäl etümanil wěla nan koochekekateneap'.

35 Nāgüm (Sabadís) pūsakwhāpün tūlāmkūlāpün ha ūksahtooāpün, ha kelooow' kooledūhadūm-ÿneapün makeāoo kooledūhasooltenea oopūsakwhēgüm iköök.

36 Kānookūloo peāme nūgūmkikwōön n'speuwōölāmāwagün n'tein skatük Sabadis oonüspeuwōölāmāwagün; eebūchül lookāwa'günül tanil Wēgwōösít melitpünil n'kesātoon, yootül lookāwa'günül tanil ēlookeanil, nūspeuwōölāmāookoonül, Wēgwōösít n'pētük-imkoon.

37 Ha N'mihtakws tan pētükemitpün n'kespeuwōölāmāookepün. Kelooow' skat k'noodūmoowüneaweeepün ēltakwsit, kūsūna skat k'nūmehoweuwaapün tan ēleegit.

38 Ha ookūlooswakün skat ūktemooowwōnea mějimtāwe ūkhūkāwíkooök. Eebūchül tanil pētükimatpünil, skat koolāmsütooaweewa.

39 Wōole-pabčh-kesagihtöök Nūkskamāwāyāl Awíkhäsegil, eebūchül ūktüledūhasooltreeba net tēt ūkte-e'nea askūmowssoagün, ha yōötül netül wějinspeuwōölāmāweekil nel.

40 Ha skat kooledūhadūmooneaweeepün koochkoowehe-e'nea nel, ūkte-eneap' pūmowsooaagün.

41 Skat noojimsünümoo'ün kechetümetüham-koosooagün pümwossoenoo īkōök.

42 Kānookūloo kūjejehoolpa skat ūkteoolteoonea Nūkskam ooküsēlümookssooagün ūkhükāwīkooök.

43 N'pük' ūche N'mihtakws wesooünük, ha skat ūkwekwēhlebahkwōöpün. Apch kütük püküchehat' nāgüm ūtā wesooünük, koowe-kwēhlawoch' nāgüm.

44 Tan' ūktile-kese-oolam-sütümoote'nea? kelooow' kümüsünümowtool-te'nea k'chetümetüham-koosooagün, ha skat kwelooōhtoone'a net k'chetümetühamkoosooagün tan wějehak' tēpōökt Nūkskam oołkōök.

45 Moo saak ūledühasooltekék'kw k'müsimplübach' N'mihtakwsük. Eu tan wěn měsimülakw, nüt Mooes', tan oohükěk ūledühasoolteékw.

46 Eebüchūl woolämsütooék'w Mooes, koolämsütooeebapünp nel. Eebüchūl Mooes oochedewikhegāpün ooche nel 'nhük.

47 Kānookūloo skat wöölämsütümooā'kw ēloolkheegëtpün nāgüm, tanúch ūktüleoolämsütümün'ea nel 'nkülooswa'gün'l?

Chapter VI.

1 Agimtě yotüł kékwsāał Sāsoos kwōösü asoopün Goolelěik tülā' soo'běkw tan Teibečeus oosooběkwüm.

2 Ha ūktanakwsooük pümwossoenooük oonoosookwawbün'l, eebüchūl oonümihtoo-neabün'l kenooōskoodeegün'l tan'l kesetag-wil kësenookütejik oohükā'wíkoo'ök.

3 Ha Sāsoos tkwakwāhāāpūn woochōōk, ha net tēt oomowoopīh' anēbūnīhī tanīhī ēgēhke-matpūnīhī.

4 Net nankūmehamkāwā' wīkoobalteemūk kūte-egēhē : net Lēsweesūk wīkoobaltimkā-wāūmooōk.

5 Netwāje Sāsoos āwābeu labēsoopūn ha oonūmīha kēselīt pūmowsoo' enoo wēchkoo-abaselejīhī tan nāgūm āit, toocheu ootīhā-būnīl Pelīpūl: Tamapa'ī kesutūn' ooha'n hūp-an tanīlp' kese mūhatejīl yoohooh't?

6 Wējeyūhat net ootookwētsskōohlal : eebūchūl Sāsoos ookūjejīhtoon tanūch ēlā-tagēch.

7 Pelīp ootasedāma'būnīl ootīhal: Nesa'-tkw denāleūl, (man net tana'p n'koodīnsk kēsītkegoon,) ēlaoötīt hūpan skatūp māme-hāoo chegāoo ā'taseu wekwēhlat āpsūgilsūs-wōōl.

8 Pēskooūl yoohooh't pēmūkēhkemajīhī, Atūlā', Semoo Peāl' wījegetetejīl, ootīhal Sāsoosūl :

9 Ooskenooses ēuloo tan ā'ooōt nanoo ba-leāwāya ūpkwāseegūn; ha neaga nesoo ūpsūgilsūselejīhī nūmēsē's. Kākw pal nīkt ūleoolāta'geūk kēsīt pūmowsooīn?

10 Sāsoos eetūm: Kesātoowōōk' pūmow-sooenooūk oolagwōnea. Ha net woolaskekē. Net nū oolagwōn'ea ooskedāpeūk, tamaha'īnanam'kwakūs'ooūk.

11 Ha Sāsoos wekwēhlan yoohooh't ūp-

kwāse'gūn, ha kese oolasooěltūk oosesěnmoo-
đn nīhiht ělagwělejihī. Ha neaga nūm'ěsā
tan kēsepawōtūmootit.

12 Tan toocheu' māmīhpooltetit, Sāsoos
ootīha tanīhī ěgěhkemajihī : Magweiyāoo-
tōök peěhpūnāgool ; wělaman skat kěkw
ūksīhkāhāoo.

13 Netwāje mawāootootit, ha wěje ūpsūn-
ātooteejīl nesankoodool pūsūnoo'teūl peěhpūn-
āgool, tanīl wěje-peāmehagīl wěhkětkük na-
nook baleāwāyak ūpkwěseegyūnük tanīk kese-
pooltitpūnīk.

14 Netwāje pūmowsooenooük tanēk' něm-
īhtoo'tītpūn kenooškoodeegyūn tan Sāsoos
ělekesātakwpūn, etūmootoo'būnīk : Oolāmā-
wagūn īkōök woot nūt neganedūhasooeen tan
kādepüküchehatpūn ooskit'kūmīkw.

15 Netwāje tan toocheu' kějejīhat Sāsoos
ookūtepědabaselīn oonajīt-kwōönkōön ha
oonajejinchāmūs-wěhlūkcon, apch oomajīh-
an, tkwakwěhě wōochōök 'nkwōōtookwaeu'.

16 Un wělagwewīk tanīk wědūhkěhkemoo-
jīk oohūkěk mūtabea'baselīn sūnoocheu'.

17 Noo ootěba'base'nea ūpūso'lūkōök ha
kwōösükaha'nea sooběkw, līmtütükahēyūk
Cāpūlneūmk. Ha agīs pīskītpookūt, ha māch
měskw Sāsoos pūküchehawūn āoolteelīt.

18 Ha asooběkw ūksatkwin' ělīkslāmsūk.

19 Netwāje kes čleěljenaskwěsoolteetit ta-
maha'l nūhooük meiālūk, kūsūnaha'l nūhooük
meiālūk chēl ābahseu, oonūmehawōl Sāsoosūl

pěmehalejíl ooskítptámük, ha chkooechüse'-
hehü'lüpüso'lükök, ha sěksooltooük.

20 Kānookúloo Sāsoos ootīha: Ekweséks
sooltikw! Nel net.

21 Toocheu ooledüha-sooim-sünawöl üpsó'
lükök; ha net těhna üpsolükw ükwěhě tan
ělehatitpün.

22 Ehchěhkewewík á'taeu'kesook, tan too
cheu' pümowsooenooük taník sěkültejík ka
meu' soobágöök oonümetoo'nea skadama küt
tük üpüsolkw éeu nět těpook't pěskoon, ha
Sāsoos skat wejáwowebeñihí tanihí ěgěhke
majihí üpüso'lükök'; kānookúloo taník wě
tükěhkemoo'büník oohükék majáheoo'büník
n'kwootöökookayoo;

23 Kānookúloo kes ooche-kwūhädoo'büníl
kütükil üpüso'lükool Teibeleúsk, ha ükwūhā
doo'büníl kwíheu'tan tět ětle-mejoolte-titpün
üpkwāseegün, kese oolasooëltükpün K'saküm
amün.

24 Netwāje kesenümetootit ükwtana wse
jík mowehamük Sāsoosül skat ooteëlewün
net, ha těhna taník wětükěhkemoojík oohük
ék, nágümow nü těbésooltooük üpüso'lük
wükök, ha ükkwahlütooük Cäpülnéumk
oopějekwelooöhawöl Sāsoosül.

25 Ha kesimskooalít kamük, ootihawöl :
N'sakümamün, tanwék' ükpükücheha'ps yoot?

26 Sāsoos ootasedáma, ha eetüm : Ulíhě
ülíhě, yööhoolékw, kwelooeheeža, skat eebúch
ül k'nümihtoonea'büníl kenooškoodeegünül;

kānookūloo eebūchūl kūmahawa'būník ū-pkwāseegūnūk, ha neaga kūmāme-pooltepapūn.

27 Moo saak oocheloo'kūtekēk' w net mech-ooagūn īkōök tan pěmīksekahak : oolamīsta'k oochelookūtīkw net mechooagūn īkōök, tan chěněsík askūmowsooagūn īkook, tan pūmow-soořn Ookwōösū lkūmīlkooonea'ch. Eebūchūl Wāgwōösít Nūkskam kese kenooōskoolal netūl.

28 Netwāje yūhahtīt: Tanūch' n'tūlātakhūt-eněn lookadūmoo-ook't Nūkskam ootūlookā-wā'gūnūl ?

29 Sāsoos asedāmat ha ootīha: Yoot Nūkskam ootūlookāwagūn, koolamsūtūmoote'nea nāgūm oohūk, tanīl Nūkskam kese lūkemajīl.

30 Netwāje ootehawōl: Kěkwsā' kenooōs-koodeegūn ēloo'keūn ? wělaman kesenūmih-toonānūp, ha wělaman koolāmsūtoolpūn ? Kākw ēlooka'dūmūn ?

31 Kūmitakwsūnook' mījoolte'tītpūník' ma-na pěnāgwīk'pūněkw bakatakūmeekw. Stū-kā' tan ēloołkhasíkpūn : Wějemelat'pūněk' hūpan spūmkek, mejool'tīlīts'.

32 Netwāje Sāsoos ootīha: Ulau, ūlāu, yōöhoolěkw, Mooes skat kūmīlkooone-awīb'ūnīl hūpan spūmkek tūlāyao: kānookūloo N'mih-takws kūmīlkooonea'l oolāmāwā' hūpanūl spūmkek tūlāyao.

33 Eebūchūl Nūkskam ootūpa'nūmūl net nūt tan wěje-pūnāgwěsít spūmkek, ha oome-loođn pūmowsooagūn ooskīt'kūmīkw.

34 Netwāje ootīhawōl: Sakum, mā'jemeu' melene woot hūpan.

35 Sāsoos ootīha: Nel net pūmowsooagūnā' hūpan. Nāgūm tan egūhat n'hūkēk skatūch kūtoopeu; ha nāgūm tan wēlamsūtūk 'nhūkēk skatūch kūtoowōōsmeu' askūmeu'.

36 Kānookūloo ūktehooloopapūn, kese nūmīhepapūn, ha skat koolamsūtūmooteba.

37 M'seu wēn tan N'mihtakws melet pūk-ūchehēch n'hūkēk. Ha tauūch wēn nāgūm egūhat n'hūkēk skatūch nootā'gemow kwūch'-ūmūk.

38 Eebūchūl wēje-būnēgwēseūnpūn spūmkek skat n'tūlookawūn tan nel ēlēooleedūhadūm; kānoockūloo 'ntūlook tan nāgūm eleoole-dūhadūk tan pētūkemītpūn.

39 Eebūchūl yoot N'mihtakws ooledūhadūmooagūn, 'mseu wēn tan nēmīhat Wēmi-takwselejīl, ha tēhna oolamsūtūmūnūloohūkēk, ooteīnp askūmowsooagūn. Ha nel noonagēh-lach 'mchūsūlāwā' kesook.

40 Ha yoot nāgūm ooledūhadūmooagūn tan pētūkemītpūn, 'mseu tan melītpūn, ska-tūp 'nkūskatooūn kēkwsā, kānookūch noonagēhtoon 'mchūsūlāwā' keesook.

41 Netwāje Lēsweesūk mamsēlāwēstooteet-tit nāgūm ooche, eebūchūl eetūm, Nel hūpan tan wēje-bēnegwēsītpūn spūmkek.

42 Ha etūmootooūk: Skat yoot Sāsoos, Soosēp' ookwōōsūl? tan oonekekoo kūjejeetoo-

ǒnānōo? Netwāje tan ootūlekese-eetūmūn,
Nel wěje-běnegwěse-yanpūn spūmkek?

43 Sāsoos asedāmat, ootīha: Ekwemamsēl-
etooltikw.

44 Skat wěn kese-egūhāoo 'nhūkěk N'mih-
takws tan pětūkím̄itpūn skat wihkwōönakw:
ha noonagéhlach 'mchūsūlāwā' keesook.

45 Net tělooíkhasík negane-dūhasooenooúk
ootooíkheegünoo-owiköök: Ha 'mseuúch kěh-
kím-kwüsooltooúk Nükskam ooiköök. M'seu
wěn tan wějenootükübün Wegwōosít Nük-
skam ooiköök ha wětūhkěhkímkoosítipūn ooh-
ükěk, 'npětěhkakw.

46 Skatama wěn oonúmīhaëü Wěgwōose-
lejil Nükskamü, těpöokt nāgüm tan wějeat-
pūn Nükskam ooiköök, nāgüm kese nūmīha-
bünil Wěgwōoselejil Nükskamü.

47 Ulihě, ülihě, tan yōöhoolékw, tan wělam-
sütük n'hūkěk, ootein askūmowssooagün.

48 Nel pūmowsooagünā' hüpán.

49 Kūmīhtakwssoo-owk oomijoolteneapūn
mana pěněgwíkpūn, ha měchinhütoobüník.

50 Woot nüt hüpán tan wějepüněgwěsít
spūmkěk, wělamān wěn mahatp ha skatúch
měchínāwüp.

51 Nel n'hūk woot hüpán pěmowsít net,
tan wěje-pünegwěsítipūn spūmkek: tan wěn
wějemahat yootül hüpánül askūmowssooch'.
Chöö kětülal' hüpánúch tan nel melooih, nel
nooeoosüm, tan nel melooa'nh ooche ooskit'-
kümíkw oopūmowsooagün.

52 Netwāje Lěsweesūk kvějewākwa-mow-toolteetīt, yōōhoodooltooūk : Tanūpa'l wōt ooskedap tūle-kese-mílkoonā'n oohūk kūmij-emoo'ōnān'?

53 Netwāje Sāsoos ootīha : Ulāu, ūlāu, yōōhoolēkw, skat mechewēkw' pūmowsooin Oókwōdōsūl oohūk, ha oopükūnoom' skat kūd-oosūmoolteewēkw', pūmowsooagūn skatama ūkteu'nea ūkhūkāwīkooōk.

54 Tan mechit' nhūk, ha kedoo'sūmīt 'npükūnoom, ootein askūmowsooagūn; ha noonagēhlāch' m'chūsūlāwā' keesook.

55 Eebūchūl nel 'nhūk oolamāwe-mechoo-agūn net, ha 'npükūnoom oolāmāwe-kūtoc-súmooagūn net.

56 Tan mejit' nhūk ha kēdoosūmīt 'npükūnoom, oomājīmkā'dūmūn n'hūkēk, ha nel nūnmājīnkala oohūkēk.

57 Stūkā' N'mihtakws pěmowsít pětūk-imītpūn, ha wějepūmowsí N'mihtakws oohūkēk, net ēlāik tan mihit ooche pūmowsoo n'hūkēk.

58 Net woot hūpan tan wěje pūněgwěs-itpūn spūmkek. Skat tětpeu kūmītakws ooootūle-mejeti tpūn mana pěněgwīkpūn bakūt-akūmeekw, ha tūle-mějīnhūtoo' pūnīk. Nāgūm tan mejit' nhūk askūmowsooch'.

59 Sāsoos oonūstōoh'mūnūl netūl kěkw-sāäl hemeāwigwamūk, toocheu' tan ētlekěh-kekāmit Cāpūlneūmk.

60 Netwāj? ūktanakwsooūk tanīk kese-

kěhkemoojík oohükék, tan toocheu' noodüm-ooteetít netül, kěloosooa'günül, etümootooük: Műdooāu kěloosooagün net: Wěnüpá'l kese-jiksütük?

61 Kānooküloo Sāsoos wějíkchejíhtowk oohükék taník wějekese-kěhkemoojík oohükék ootülemamsélawěstoote'nea ooche yoot kůloosooagün, ootíha: Net net wěje-nabís-kwahmateékw?

62 Tanüpüloo nūmehā'kw pūmowsooİN Ookwōösül ootüle-woonaglhan tan tūmk āyít-pün?

63 'Mchǔchakw nüt tan pěmowsoolh'ooët. M'hük skat wíjookégémweu'. Netül kůloos-wagünül taníl yoöhoolágwíl, netül tükéh' wāööchǔchakwe'gíl, ha těhna pūmowsoowewü'l.

64 Kānooküloo kelooow ankwočh' ska-tama koolamsütümoone'al. Eebüchü'l Sāsoos ookoojeje'a amskooösétä wějättagämük tan yoohoot' skat wělamsütümoo-te'lekwihi, ha těhna éu' tanílch' ěhkínoowěhlíjhí'l.

65 Ha ootíha: Ha net těhna wějehoolékw-pün: Skatúch wěn kese-egühäoo n'hükék skat oochelelmookseekw N'mihtakwsük.

66 Agímtě net wěsooe'-abase-dítpün ūktanakwsedítpün, taník wěje-kesükékemoojík oohükék, ha skadama agwamük tülüme-wij-aööwawewöl.

67 Netwāje Sāsoos yühat' nesankoopoo wěswewěskajihí: Kelooow nü küte-maje-aba-seba?

68 Semoo Peāl ootasedāmal: N'sakūma-mūn, wěnūchaloo oohūkēk ēlabaseēk? kel āyīn kūloosooa'gūnūl askūmowsooa'gūnāyāl.

69 Ha těhna neloon' noolāmsütümoote-nān' ha 'nkūjejetoonēnān' kel Nūkskam wā-wēsenoomūl.

70 Sāsoos ootasedāma: Skat nel kesim-kūnūloobapūs kelooow' nesankooseēkw? Ha kelooow' pēskw mūchūhant'.

71 Noo ooskooeman Soodahūl Iskale-tūl, Semoo ookwōösūl, tanūch' wōot ēhke-nooēhlat; wōot nūt pēskw nesankoosejík wēse'wēskajihī.

Chapter VII.

1 Agimtē keskājehē netūl kēkwsāäl, Sā-soos yalihē Goolelētk, eebūchūl skat oo-ledūhadūmooün ootaalihān Lēsweesooakik, eebūchūl Lēsweesük ookwāje-nāpahawōl.

2 Net Lēsweesük wekooōmwā' oowikoo-paltimkāwāūmooōh kūte-egēhē.

3 Netwāje Sāsoos wejegemajihī ooske-da'peük ootehawōl: Oochmajūhū yoot, Lēs-weesoakik ūlh: wělamān tanik ēgēhkim-chik oonūmetoo'nea k'tūloogāwa'gūnūl tanil kesātoonūl.

4 Eebūchūl skat wěn kegemeu' kēkwsā' ke'sātoo tan toocheu kweloočta'kw oohūk ēu měsooweu'. Ulookeūn yootūl, ūlemeesoo'ēlūs ooskit'kūmikw.

5 Eebūchūl chēl māch wejegemajihī skat oolamsütümoote'weük oohūkēk.

6 Netwāje Sāsoos ootlīha : Ntěbūnaskooe-hagāwāām skat māch egēhāoo. Kelooow' ūktěbūnaskooe-hagāwāām mājemeu' kesajouewe'.

7 Ooskīt'kūmīkw skat ūkeseakwe-dūham-koonea kelooow' : kānookūlloo nel n'takwedūh-amkoon : eebūchūl n'tētlīnspeuwōolam-ădūm-ūnūl ootlookāwāgūnūl mūcheegūnool.

8 Kelooow' lītkwakwe-abasīk'w yoot wīkhūpalteemūk. Nel skat n'tūlītkwa-kwū-hawūn yoot wikhūpaltemūk, eebūchūl n'tēbūnaskooe-hagāwāām mēskw kesajooewe'.

9 Net keseyahat netūl kēkwsal māch chūnēssoo Goolelētk.

10 Kānookūlloo kes wejegemamajīhī kese lītkwakwe-abaselīt, Sāsoos ūna ootūlītkwa-kwūhūn : kānookūlloo skat mēsooweu', kānookūlloo-ka'l kegemeu'.

11 Netwāje Lēsweesūk kwelooūhatīt Sāsoosūl wikhūpaltemūk, ha elūmootooūk : Tama ya ēu ?

12 Ha nūgūmkīhkcon mamsēlāwēstoo-agūn egīhak ūktanakwsooūk pūmowsooenooūk mēwehajīk oohūkāwīhooōk ooche nāgūm. Ankooch etūmootoo'ūk : Nāgūm wōōleuskedāpāweu. Ankooch etūmootoo'ūk : Skadama, kānookūlloo wēgīnpagūttooā pūmowsooenoo.

13 Kānookūlloo skat wēn oomesoo-weuskooe-moweyūl, eebūchūl oonūgalawā Lēswees.

14 Net tamaha'l abase-wíkhüp-al-temük Sāsoos lítkwakwéhě k'che-hemeā-wígwamük ha kěhkekāmoo.

15 Ha Lěsweesük asügetühasooltooük etümootoo'ük: Tan wőot ooskedap' ootüle-nün'ümün wíkheegün? tan měskw ēgěhkemamookoopün?

16 Netwāje Sāsoos ootüleasedāma: N'-tükěhkímsoot skat net nel: kānookúloo net Nāgüm tan pědükemítipün.

17 Tan wěn wőoledühadük ootülöökkan Nǔkskam ooledühadüm-ooaagün, nāgümch' ooküjejetoo'ch kěhkadooagün oochehě Nǔkskam-ooíkđök, kūsūna noochekúloosín 'nhük-ěk.

18 Tan wěn wěchekúloosít oohükěk, nāgüm ookechetümetüham-koosooagün kwe-looöhtakw: kānookúloo tan wőot nāgüm kwelooöhtakw ookeche-tümetü-hamkoosooagün tanil pědükimchil, nāgüm oolämāwa-güneu', ha 'npagütasoot skadama eěu oohükěk.

19 Skat ya Mooes kǔmílkooneaweeepün ūtploodümooagün? ha māch kelooow' skadama wěn oosaktümooün ūtploodümooagün. Kěkw-sā' wāje-kwāje-nābaheyěkw?

20 Mowehamük ootaseděmawöl, ootihawöl: Müchüha'nt ūkte'uč: wěn ēgwějenāboohoosk?

21 Sāsoos asedāmat ha ootihā: Pěskoon lookāwaagün n'kesātoonāāpün, ha m'seu tan kěs'eyěkw ūktasüge-tüha-soolteeba.

22 Netwāje Mooes k'mīlkooneapūn weunūsasimkāwā': skat eebūchūl oochehāoo Moosik, kānookūloo oochehě kūmoosoomsūnōčk, kelooow' atlasmooekeesōčkūk kūhweunūswōh ooskedap.

23 Ooskedap weunūsootūp' atlasmooekeesōčkūk wēlamān Mooes ootūplloodūmooagūn skat skwōōskādaseu', kelooow' kookeiyitooweeba nel, eebūchūl nel nūkakekūhah-pūn ooskedap atlasmooekesookūk.

24 Moo sak oochītploodūmoo'kēkw tan kēkw ēlenagwōk; kānookūloo keakwīt-ploodūm-ootīkw.

25 Toocheu' ankwooch Sāloosälēmkāweūk etūmoootoo'ūk: Skat ea' wōot nūt ēkwēje-nāpahatejīk?

26 Ha sagīhook, chetūme-kūloosoo, ha mēskw wēn kēkw yūhakw. Ookūjejehawōl ūtploodūmooenoo'ūk nāgūm chōo Oonewēskoo'īn?

27 Kānookūloo kūjejehan nūt ooskedap tan ētlāyowīt: kānookūloo tan toocheu Newēskoo'īt pūkūchēha't, skatūch wēn ookūjejīhoweūlch' tan tēt ētlāyowelīt.

28 Netwāje Sāsoos ētlekēhkegāmīt, ūksīk-owwāwēstoo, eetūm: Kelooow' kūjejīheeba, ha neaga ūkūjejītoo'nea tan tēt ētlāyowī; ha skat noochepūkūchēhow nel 'nhūkēk; kānookūloo Nāgūm tan pēdūkemītpūn wēlāmāwagūnīt, tan kelooow' skat kūjejīhawē'wa.

29 Nel n'kūjejīha, eebūchūl nooche nel oohūkēk, ha Nāgūm pēdūkemītpūn.

30 Netwāje ootükwějípkegalawöl; kānoo-kūloo skat wěn oopooněhtoonül oopetenül oohükěk, eebüchül ootěbünaskooehagāwāām měskw māch eegěhāoo.

31 Kānookūloo ūktanakwsōoūk mowehāwa'gūnūk wōölamsütümootooūk oohükěk, ha eetümootoo'ūk: Newěskw tan toocheu' pükücheha't, ājenügümkikwūnoo'lech kenoooskoodeegünül kesātagwīlch, skatük yootül tanil wōot ooskedap kesātakwpūnül?

32 Pălooseūk oonoodūma'nea mowehāwa'-gūnūk ootülemamsēlāwěstoote'nea ooche Sāsoosül, toocheu Pălooseūk ha neaga k'chepatüleasük ootulgemawōh noojitkwōönkatelejihī ootakwoona'nea.

33 Toocheu' Sāsoos yūhat: M'chüsül kēgěsk koowejāyoolpa, toocheu' n'tūlīhan tan pědükimtپūn āët.

34 Kelooow' kwelooeheba'ch, ha skatüch kümüspressoepah; ha tan āë skatüch kese-pědabasepa.

35 Netwāje Lěsweesük yūhoodooltooūk: Tama tět kütelihě wōot ooskedap? tan tět keloon skat ētlīmskooawükwch? Ootüleh-anüch-al' yūhooht tanik etlesesāloojojik kütükik kessookümikseelit woweükihyük, ha ootükěhkema'ch kütükik kessookümikseelit?

36 Kěkwsā' yoot kūloosoagün yūhoo-lükw? Kwelooeba'ch ha skatüch kümüspressoeba? ha, Tan tět āë skatüch kese pětabaseepa?

37 Net keesook m'chüsüläwā' k'chekee-sook wíkwhüpältemük Sāsoos sëhkë ha ūkse-kawāwëstoo, eetüm : Wën kütowöös'sümłt', ch'kooihach nel, ha kütööhsümich !

38 Tan wën nüt tan wélamsütük 'nhükëk stükä' Nükskamwā' Wikheegün eetümoöök, sebooül pémowsooeegil samagvaaül ooche-noodëjwoonool'ch ootlamhükëk.

39 Ha agünemajil Wāoochüjakwelejil (net tūna Wěje-oole-neweskwelejil) tanil nágümow tanik wélamsütümootejik oohükëk ooküdím-sünawöl. Eebüchü'l Wějeoole-neweskwi't mäch mëskw melooawün; eebüchü'l Sāsoos mäch mëskw k'chetümetüham-kwüseu.

40 Netwāje ūktanakwsooük tanik mowe-hajik noodümootit yoot kúloosooagün, ankwooch etümootoo'ük : Choodéhloo wööt net nekanikchije-takawin nüt.

41 Kütükik eetümootoo'ük : Wööt Newëskw nüt, [tan Mímkwānoot]. Kütükik eetümootooük : Newëskw oochehë Goolelëtk?

42 Skat ea' Nükskamwā' Wikheegün etümoowewoopün Newëskw oochehā'ch Dabïtk wëdabëksit? ha Bëtlëmk', Dabïd ootoodänëk, tan äitpün Dabïd?

43 Ha chüchäbëhlütooagün egëhë pümow-sooenoo iköök ooche nágüm.

44 Ha ankwööch' nágümow kütükwoo-nawöl; kānooküloo skat wën oopoonëhtoo'nül oopeteenül oohükëk.

45 Netwāje noojítkwöönkatejik abadaba-

soočk tan tēt k'chepatčuleasčk ha neaga Păl-oosečk āoolteelit. Nāgūmow' ootehawō: Kěkwsā' wěche skat pějiphawěkw?

46 Noojītkwōönkatejík asedāmatít [etūm-oootoočk]: Měskw pūmowsoočn ootūlāwěst-oočn stūkā' wōčt pūmowsoočn.

47 Păloosečk ootasedāmawō, [ootehawō,] Kelooow' čonč kesčnpagčtakāba tūhaloo [kūt-čukík?]

48 Māchěč wěník noojītploodčumooenoočk, kūsūna Păloosečk kese woolamsütümün'ea ooħukčk?

49 Kānookčloo nīhkt pūmowsooenoočk tančk skat kějejedoo'gwík bootoosooagčn, wōönmājītploomak.

50 Nīkooděm ootčha, nāgūm tan pěgūche-hat' pūn Sāsoosčl āelit nebaeu, 'pěskoočk nīkt nūt nāgūm,

51 Ukbootoosooagčnün oonmajītploomal ēa' wěníl měskw noodoočkw tan člātagālít?

52 Asedāmatít ha ootčhawa'būnił: Kel ea' čktütlāyow' Goolelčtk? Kweloočht, ha sagičt, eebčuchčl skat nekančk-chiče-takāwīn ooche-hāwī Goolelčtk.

53 Toocheu' m'seu wěn čilmīhe weegčk.

Chapter VIII.

1 Sāsoos čilhě wōčchook tan lewesoo Olebcā.

2 Ha čhchěhwak, oospasweu' apč pěk-čehč k'chehemeāwīgwamčk: ha m'seu pūm-

owsooenoočk pědabaseneal; ha Sāsoos hūpēs-soo, ha ootūkēhkema.

3 Ha noodoočkhīkhūteejīk ha neaga Păloosečk ootūliphawōl āapelejīl tan āelit, tanīl lewīhwēhla wōbūlūlookāwa'kūnūk, too-cheu' oosahkēlanea ābahseu.

4 Ootehawōl: Noodūhkēhkekāāmit, wōt āpet kesewīhwēhla wōbūlūlookāwagūn īk-ōok; līmskoočh ootapchelookan.

5 Net Mooes tūlītploomkoonoopūn ūtploo-dūmooakūn īkōok nīkt net ēlāooltejīk pūnōpskwahapūnīk'p: kānookūloo kel kēkw-tee-tūm?

6 Wāje net etūmootīt ootookwētskoolawōl, wetaman oołeënea'ch kēkwsā' wējekesimseh-atīt. Kānookūloo Sāsoos chetoočmkwēssoo, ha ootūlooigūnīlch āwīkhēgūhtakw k'takūm-eegook.

7 Ha ēlīnkooche-pabēhchematīt pēhkah-kwe-kapcočssoo, ootīha: Nūt kelooow tan skat lakūmīkssooagūn āeekw, nūt tūmkāwā' pūn-ōpskw tūkūmach!

8 Toocheu' apch Sāsoos chetoočmkwēssoo, ha āwīkhēgūhtakw k'takūmeeegook.

9 Ha nāgūmow noodūmootīt ha wēje-oonmājīt-ploo'moot oomūshōonoo-wawīkoočk, noote-aba'soočk, ēankooche-noote-aba'soočk tan ēlekūtūnhūteetīt; ha Sāsoos ūnkekanūk-ūla, ha neaga āpet sēhkē ābaseu'.

10 Toocheu' Sāsoos pēhkahkwekapoočsšit, skatama wēnīl oonūmehoweūl tēpōčk' āapele-

jil; toocheu' ootihal: Apet, tan ootul'sool-te'nea wéhkétkük mésimskübüník'? Skatama wén koonmájítploomkő?

11 Apet eetüm: Skatama wén, Saküm. Sāsoos ootihal: Nelna skat koonmájítploommúloo. Machühü, ha moo sak apch patahwéhkaseekük.

12 Ha netwáje Sāsoos apch ookúloo'lah púmowsoo'ínoo, eetüm: Nel püsakwhéküm ooskitkümíkw. Nágüm tan noosöökooít skat púmeháooch pískaték; kānookúloo ooteinch púmowsooagúná' püsakwhék.

13 Netwáje Păloo'seük ootihawöl: Kel knüspeuwöölamāoos: k'nüspeuwöölamāwagün skat ülāeu'.

14 Sāsoos asedāmat ha ootihá: Cheegow nel n'speuwöölamāoosea'n nüspeuwöölämäwagün ülöhë. Eebúchül n'kújejíhtoon wéjehayanpün, ha tan á'lehaë. Kānookúloo kelooow' skat ükújejíhtoonea tan wéjehayanpün, küsüna tan á'lehae.

15 Kelooow' wéjítplootümooteékw 'mhük-ék; nel skat n'tüpüloomow wén:

16 Ha tüpülootümanüp n'tüpülootümoogagün oolamāweu'. Eebúchül skat n'pëskoo-weu', kānookúloo nel n'te ha neaga N'míhtakws tan pëdükemítpün n'wíjääakw.

17 Ha čloowíkhasoo üktüpülootümoogün-oók: Neesooük púmowsooenooük oonüspeuwöölamāwagünoowöl ülöhë.

18 Nel nüspeuwöölämāoos', ha neaga

N'mihtakws tan pětükemítpūn nüspeüwööl-amawük'w.

19 Netwāje ootehawöl: K'miňta'kws tama-
ëu? Sāsoos asedāmat: Kelooow' skatama kuj-
ejeheepa nel kūsūna skat kūjejehawewā
N'mihtakws. Kūjejeyékwsüpūn nel, kūjejeh-
awöpūnū N'mihtakws.

20 Ha Sāsoos ētle-eetükil neetüł kěkws-
ääl manekwamük; ētlekēhkeekemít k'che-
hemeāwígwamük; kānooküloo skat wěn oota-
kwoonoweüł; eebüchül ootěbünaskooehagā-
wāäm māch měskw eegěhāoo.

21 Netwāje Sāsoos apch ootīha: Nel n'ma-
chühü, ha kwelooeheba'ch, kānooküloo ükla-
kümíkssoo-agüneměhchín-hüteba'ch; tan tět
čelehäe skatüch' kese-petaba'seoone'a.

22 Netwāje Lěsweesük eetümoootoo'ük:
Napühoosoo'ch? eebüchül eetüm, Tan tět
čelehäe skatüch' kese-petaba'seoone'a.

23 Sāsoos ootīha: Kelooow' üktütlāow-
oolteba ēměkāoo. Nel spümk n'tütlāow.
Kelooow' ooskit'kümíkw üktütlāowoolteeba.
Nel skat ooskit'kümíkw ntütlāyaweu.

24 Netwāje yōöhoo'lěkw üklakümíkssooa-
güne-měhchín-hüteba'ch. Eebüchül skat wööl-
amsütümooä'kw nel nüt, üklakümíkssooagüne-
měhchín Hüteba'ch.

25 Netwāje ootihawöl: Wěn äa' kel? Ha
Sāsoos ootīha: Net tan amskooös' macha-
hak' yōöhoo'lěkw pūn.

26 Uktana'gütool kěkwsääl äeanil ɋlāgün-

ĩmlāgwīl, ha ūktūbūloo-mūlūn'ea; kānoo-kūloo Nāgūm tan pētūkemītpūn wělamāwā-gūnit, ha tanīl wěje-nootūmanīl oohūkěk, netūl ētle-eetūmanīl ooskit'kūmīkw.

27 Nāgūmow skat oonūstūmoonea ootāg-ūnootūmakoonea ooche Wěgwōōselejīl Nūks-kamūl.

28 Netwāje Sāsoos ootīha: Tan toocheu' kese oonagālāgooch pūmowsooīn Ookwōsūl kūjejetoonea'ch nel nūt, ha skat kěkw noojesātoo'ün nel n'hūkěk; kānookūloo N'mihtakws ělkěhkemītpūn net ělāwěstooanīl yootūl kěkwsāäl.

29 Ha Nāgūm tan pētūkemītpūn nesāow-teepūn. Nel N'mihtakws skat nūkūlūkoo n'kōdtōkkaeu', eebūchūl mājemeu' n'tūlookanūl tanīl ělloletūhatūkīl.

30 Tan toocheu Sāsoos eetūk yootūl kěkwsāäl ūktanakwssooūk wōlāmsütūmootooūk oohūkěk.

31 Nětwāje Sāsoos ootīha Lěswees tanīhī woolāmsütūmootelejīhī oohūkěk: Kelooow' n'kěsoolteā'kw n'kūlooswagūn īkōök, oolāmāwagūn īkōök kootükěhkīmkwōs-soolteba'ch n'hūkěk.

32 Ha kūjejetoonea'ch oolamāwagūn, ha oolamāwagūn ūktūlěhlūgoonea'ch ūktūpělmūs-oolteeba.

33 Ootaseděmawōl: Neloon' Ablaha'mk oonejan', ha māch měskw nooje-wěhkan-wōltepūn tan wěn: kekwsā' wěje-eetūmūn, Uktūpělmūssoolteba'ch?

34 Sāsoos ootasedāma : Ulīhě, ūlīhě, yōō-hoolékw, m'seu' wěn tan lakūmīksooagūn ēlookēt, net lakūmīksooagūne-nootlookēt.

35 Ha nōotlookēt skat eēu wěnoochīgwamūk mājemeu' ; kānookūloo tax wěn ookwōsūl mājemeu' ēnuł.

36 Netwāje Wěmitakwsit ūktūpēlmūsoltenea'ch, koolāmāwītpēl-ūmūsool-teba'ch.

37 Kūjejchoolpa koodabékseepa Ablaha'mk ; kānookūloo ūktūkwāje-nāāpeheepa, eebūchūl n'kūlooswagūn skat eēu ūkhūkāwōk.

38 Nooskoo-oo'tūmūn tan kēkwsā' wějenūmihetooōnpūn N'mihtakwsük ; ha neaga kelooow' nū k'tūlātakhüte'nea tan cle-noo-dūměkwpūn k'mihtakwsooōh.

39 Aseděmatit̄ ha ootehawōl : Neloon A-blaham n'mihtakwsün. Sāsoos ootīha : A-blaham oomītakwsēek'w, Ablaham ootūlokāwā'gūnūl k'tūlookhüteneapūnilp.

40 Kānookūloo tūkā'ch k'tūkwājenāāpe-heepa, ooskedaptan yōōhoolakwpūn oolāmāwa-gūn. Ablaham skatama tūlookownāweepūn net.

41 Kelooow' k'tūlookhütete'nea k'mihtakw-sooō ootūlookā'ra'gūnūl. Nāgūmow yūhaatit̄, ootehawōl : Skat n'sēkāweuh-skejenoo-ooltee-pūn. Peskooweu' n'mihtakwsün, Nūkskam. nūt.

42 Sāsoos ootīha : Nūkskam oomītakwsēek'w kūsēlmepa'p. Eebūchūl nooje-haapūn Nukskam-ooikōök, ha n'pūkūchehaapūn, ha

nel skat n'pědžkímseu, kānookūlloo Nūkskam pědžkemítpūn.

43 Kěkw wāje skat n'sütūmoo'ěkw n'kühl-ooswagūn? eebřchūl skat k'noodūmoonea tan n'teetūm.

44 Kelooow' ūktūlāoolteeba k'mihtakw-soeō'h měchūha'nt-ōök', ha neaga k'mihtakw-sooök ootloogāwa'gūnūl koole-tūhadūmūn'ea k'tūlātakhūte'nea. Wěchātakamūk amskoo-ösütā' machūha'k nāpatēgāwenooewoos', ha skatūna nājemeēeu oolāmā-wa'gūnūk, eebřchūl oolāmāwagūn skat eēeu oohūkěk. Kělooskīt oomūshoonūk oochekūloosoo; eebřchūl wegekūloeskoo ha nāgūm cometakwsūl kūlooskooagūn.

45 Ha eebřchūl noolāmāwěst', skat koo-lāmsütūweepa.

46 Wěnūloo' kelooow' keseoolāmihit n'patatagan? wđolāmāwěstooōn', kěkw wāje skat woolāmsütōowewěkw?

47 Nāgūm tan ētūlāowit Nūkskam oo-hūkěk, oojíksütūmūnūl Nūkskamūl ookūloos-wa'gūnūl. Netwāje kelooow' skat wějejíksütřmoo-teewěkw, eebřchūl skat ūktūtlāowoc' ja Nūkskam oobūkěk.

48 Lěsweesük asedāmatit ha ootehawōl: skat ēa' noolēeetūmoopūn ūksamāleakāoo, ha neaga ūkte'uōn měchūha'nt ūkhūkěk.

49 Sāsos asedāmat: Měchūha'nt skat n'těuaoo n'hūkěk; kānookūlloo n'kechetūmet-ūhama N'mihtakws, ha kelooow' kūnsket-ūhameepa nel.

50 Ha skat n'kwelooōhtoo'ūn nel n'kechetūmetū-hamkoosooagūn. Kānookūloo wěn ēu tan kwelooōhtakw, ha tan tēbloo'moočt.

51 Ulihě, ūlihě, tan yōōhoolékw, tan wěn kělnük n'kūloosooagūn, n'pooakūn skatūch oonūmīhtoo'ūn mājemeu'.

52 Lěsweesük ootehawöl : Tūkāch' n'kūjetootonā'n ūkte'uōn mūchūha'nt ūkhükěk. Ablaham měchenāāsüb'ūnök ha neaga nekanikchijje-takāweenook', kānookūloo kel ūkteetūm, Tan wěn kělnük n'kūlooswagūn, skatūch oomūspūtūmooūn n'pooakūn mājemeu'.

53 Kel ēa' peāmeküpma' skatük k'mihtakwsūnoo Ablaham? tanök měchenětsübūnök? ha neaga nekanikchijjetakāwenöök' měchlinhütětsüb'ūnök. Tan ēa' kel ūktūlālūsīn?

54 Sāsoos asedāamat, eetūm: K'chetūmetūhamsean', n'k'chetūmetūhamsoot'skatūch kěkw-sāaweu. N'mihtakws tan kechetūmetūhamit, tan kelooow'eetūměkw nāgūm kūnūkskamooō.

55 Ha kelooow'shat kūjejehawewa; kānookūloo nel n'kūjejīha. Etūman' skat n'kūjejehaoo n'tülekkūloo kape'hp stūkā' kelooow. Kānookūloo n'kūjejīha, ha ookūlooswagūn n'kūlnūm'ooōn.

56 Ablaham kūmītakwsocoao ooleduha'-soobūnök' oonūmīhtoon n'keeskoom; ha oonūmīhtoonāāpūn, ha oole'dūhasoopūn.

57 Netwāje Lěsweesük ootehawöl: Kel māch měskw naninsk kě'segütūn'āoo, ha k'-nūmehasüb'īnök' Ablaham?

58 Sāsoos ootlha: Ulīhě, ūlīhě, yōōhoolékw, mēskw Ablaham āeekw nel n'te'.

59 Netwāje nāgūmow w̄t̄ kwěhtoo'neal pūnōpskool ootüküma'nea. Kānooküloo Sāsoos kalsoo, ha oochenoootěhě k'chehemeāwíg-wamük.

Chapter IX.

1 Ha pāmīhat oonūmīhal ooskedap'eūl něhkapělejil tanil někapelitsüb'ūnil němekoo-selihtě.

2 Ha tanik wětükěhkemoojík oohükěk oopaběhchemawöl Sāsoosül, eetümoock: N'sakumamün, wěn pahtahwěhkasits? wōot ooskedap, kūsüna oonekekoo, ootüle-nüme-koosin ooněhkapin?

3 Sāsoos sedāmat: Oot ooskedap skat pahtahwěhkasewís', kūsüna oonekekoo: kānooküloo Nūkskam ootülookkāwa'gūnūl lemoo-skěhtasoo oohükěk.

4 N'tachooe-ülook' ootlookkāwagūnūl tan pětükemítipün, tan kwěnejěhkwoök. Ne'baeu' wěchkooihhak tan toocheu skat wěn keslookěkw.

5 Tan kwěne-heye ooskit'kūmīkw nel oopūshakwhěkūm ooskitkūmīkw.

6 Kese eetük netül ūsoomskwě kütak-ūmeegeook, ha ooche'toon kwōkwloonskw oos-ūsookoo iköök, ha oosooněhtooön někapelejil ooseskook k'wōkwloonskool.

7 Ha ootlhal: Ulīh', kūsegwěns' pěgoodā-

bāāgěk Seilo'mk, tan kwělpewiktasik eet-ūmooweu', Elkeemoot. Netwāje majūhat ha ūksūsegwēnsoo; toocheu abājehat, nūmīhta.

8 Netwāje mowegāmajihī, ha tanīk němīhatpūnik tūmk ootūtlepagooūseelin, eet-ūmook: Skat ēā' wōt nūt tan ābit ha pagooūsít?

9 Ankwooch eetūmook: Nūt nāgūm. Kūt-ūkīk etūmook: Ootūlgwenākwsin. Nāgūm eetūm: Nel nūt.

10 Netwāje ootīhawöl: Tan-nūle kese pantěhtasoo ūkseeskool? Nāgūm asedāmat: Ooskedap lewīha Sāsoos ookesehal kwōkw-loonskool, ha ūnsoonāta-goonā'pūnil n'seeskook, ha n'tehoogoon, ūlī pěgoodābāāgěk Seilomk ha kūsegwēns'. Toocheu' n'tūlehanāā-pūn, n'kūsegwēnseepūn, ha nūmīhtaapūn.

12 Nāgūmow ootehawöl: Tama ēu nāgūm? Eetūm: Skatama n'kūje'jehao.

13 Oopějiphawöl Paloose āooltelit tanūl někapelītpūnil.

14 Ha atlasemooe-kesook-wewoo'pūn tan toocheu Sāsoos keseha't kwōkwloonskool ha pantā'tooōt' ooseskool.

15 Netwāje Pālooseūk apch paběhchematit tan ootūlimsūnūmūlin členūmīhtalit. Ootība: Oopooněhla'pūnil kwōkwloon skool n'seeskook, ha n'kūsegwēnseepūn, ha nūmīht'.

16 Netwāje ankwūch Paloo'seūk etūmoo-tooūk: Wōt ooskedap skat oochā'weu Nūkskam ūkōök, eełūchūl atlasemooekeesook skat

ookūlnūmooün. Ankwüch etümootoočk : Tanüp ootülekesätoon net tělkül kenooōskoo-deegünül ooskedap pahtahwěhkasoee'noočt ? Ha sesěhloootooagün egěhě oohükāwíkhoočk.

17 Ootehawöl apch někabiltpünil : Keloo kěkw ūktüleema, eebüchüll pantěhtagoonül ūkseskool ? Eetüm : Asügintatoočn.

18 Kānooküloo Lěsweesük skat oolamsüt-ümoonea ooněkapeleněs' ha oomüsünümülin oonümetalín, agimte wekwemawō oonekekoo tan oomüsünümülin oonümetalín.

19 Ha paběhchemawō eetümook : Wööt kelooow' ūkwöösooč tan eetüměkw n'kapoo's němeekwoosít ? Netüloo' tan ootüle-kese-nümihtan tükāčh' ?

20 Oonekekoo ootaseděmawō ha eetümook : Nkřjejhtooněn' nookwööseneň wööt, ha ūnkapoopün němeekwoosít ;

21 Kānooküloo tan ootüle-kese-nümihtan tükāčh skat n'křjejetoo'nāwīn, küsüna wěn panthehtoočt ooseskool skat n'křjejehawīn. Nāgum kesegoo ; paběhchemook nāgum : nāgum kūloosítümooāusooch'.

22 Yootüll kūlooswa'günül etümooteejil oonekekoo, eebüchüll oonükalawō Lěswees. Eebüchüll Lěsweesük ookesloodümünea tan těpöök těpöök wěn sapagünootük Sāsoos Oonewěskoočn, oochenoctěphačp hemeāwigwamük.

23 Netwāje oonekekoo eetümook : Nāgum kesegoc , nāgum paběhchemöök.

24 Netwāje net nesāwā wihkwematit ooske-

dapeūl tanīl něhkapiłłtpřnīl, ootehawōl : Nūkskam mela'n ūkchetūme-tūham-koosoo-agun : n'kūjejihtoonā'n wōot ooskedap lak-ūmiksooenooweu.

25 Netwāje asedāmat, eetūm : Skat n'kūje-jehaoo ootłakūmiksooenooin. Pēskoonūloo kējejihtoo : nel někapeepūn ; kānookūloo tük-āch' nūmiht.

26 Toocheu apch ootchawōl : Tan k'tūl-ěhloogooněs ? tan ūktūle-kesepantěh-tagoo-něs' ūkseeskool ?

27 Asedāmat, ootlha : Kes kese yūhool-neapūn, ha skat k'nootūmooteebakoopūn. Tanūp apch k'tulejiksētūmūn'ea ? k'pawōt-ūmūn'ea k'tükěhkīmkoo'nea ?

28 Unootalmema'nea ha eetūmook : Kel ūktükěhkeemūkw ; kānookūloo Mooes n'tū-kěhkīmkoon neloon ?

29 Nkūjejihtoonān Nūkskam ooskoocma'-pūrīl Mooesūl ; kānookūloo wōot ooskedap skat n'kūjejehawīn tan tēt ētlāowīt, (wěchā-yawīt).

30 Nūt ooskedap asedāmat, eetūm : Asūge-nagwōot skat kelooow' ūkūjjetoo'nea tan wěchāyawīt, ha n'pantěhtagoonūl n'seeskool.

31 Kūjeje'toonā'n Nūkskam skat oojīksūt-ooawe lakūmiksooenoo ; kānookūloo tan wěn wekooaje-wīhwenooamat Nūkskamūl, ha ūlěh-tagět ooledūhadūmooagūn, nāgūm Nūkskam oojīksūtooōl.

32 Tanāk' kesetasīkpřn ooskītkūmīkw

māch měskw noodūmawūn wēn pantēdooōn
wēn ooseeskool tanīl net ēlenūmeekwōōseelīt
oonēhkapeelin.

33 Skat nāgūm oochehakoosübūn Nūkska-
mooōkōök, skatüp kékwsā' keselēhtagawūp.

34 Nāgūmow ootasedāmawōl, ootihawōl.
Kel někaoochenūmekoose-yūnpūn lakūmīk-
sooagūn ikōök, ha ūktūkēhkemeepūn neloon?
Toocheu oonoodeāka'neāl.

35 Sāsoos noodūmat oonoodeāka'neāl, ha
měskooōt, ootihal: Koolamsūt'ūmūn Nūkskam
Ookwōōsūl oohūkē'?

36 Ooskedap asedāmat, eetūm: Wēn ēā'
nāgūm, Sakūm, noolamsūtūmūn oohūkēk?

37 Sasoos ootihal: K'nūmehapūn, ha nūt
nāgūm wěskooeemūsk.

38 Ha eetūm: N'sakūmam, noolamsūt-
ūmūn: Ha wīhwenooamal.

39 Ha Sāsoos eetūm: Utploodūmooagūn
wěje-pūkūchehae ooskitkūmīkw, wělamān
tanīk skat němīhtatekwīk oonūmīhta'nea;
ha tanīk němīhtateejīk oonūka-peegwěh-
tasoolte'nea.

40 Ha ankwič Palooseūk tanīk wejā-
ooajīk noodūmūn'eāl yootūl kūlooswa'gūnūl,
ha ootihawōl: Neloon nū něhkapoolteepūn?

41 Sāsoos ootihā: N'kapoolteā'kw, skatüp
lakūmīksooagūn ūktēulteuneal. Kānookūloo
tūkāch k'tetūmooteepa nūmīhtateepūn. Net-
wāje ūktūlkūmīk-sooagūnoowōl ūngēsīk.

Chapter X.

1 Ulāu, ūlāu, yoohoolékw, tan wěn. skat wějíksahakw kha'günük ūsepe-wowé-aka-loosun-hasík, kānooküloo wějítkwa'tooět tama sěkeu', nüt kūmootüněsk̄ ha nooche-kūmoo-tüněsk̄.

2 Kānooküloo tan wějíksühat kha'günük, nüt nāgüm ūsepe-noojean-kāootagāwin'.

3 Noojískagünāatüch oopantěhtooön kha-gün, ha ūseepük oojíksütooawöl ělāwīstoolit, ha ootüseepüm oonüstooha, ha nooděhneka-now-tekāwō.

4 Ha toocheu' kese nootěphat ootüseepüm, oonekanowtekāwō, ha ūseepük oonoosookooawöl, eebřchůl oonüstooawöl.

5 Ha pelooāyäl skat oonoosookooowowwe-wöl, kānooküloo owooněhě oosemootooawöl: eebřchůl skat oonüstooowwewol pelooāyäl.

6 Yoot kwelooāwěstooagün Sāsoos yahat: kānooküloo skat oonüstümoonea něstoomah-goohtřt.

7 Netwāje Sāsoos apch ootřha: Ulāu, ūlāu, yōohoolékw, nel ūseepük ookühhagünoo'mooō.

8 M'seu tanik pědabasítsübüník' tūmk měskw nel pěgřiche'hawōn, kūmootüněsk̄sük, ha nooje-kūmootüněsk̄sük; kānooküloo ūseepük skat jíksütooa-wewobünih̄l.

9 Nel khagün. Wěn oočíksühat nel n'hükék, kekělh̄ch, ha ūksěhhěhch' ha nooděhch, ha ooměskūměnch' mecheemük.

10 Kūmootūnēsks wěje-pükūchehat těp-
dōkt ookūmoo'tūnan, ha oonā' pateeegan, ha
wěgūlookan. Nel wěje-pükūchehae ooteē' nea
pūmowsooagūn, ha māch oomūsihtoonea ag-
wōmk.

11 Nel net kěloowōose-űsepe-ankāoota-
kāwīn. Kěloowōosít oosepeankāootagāwīn
ootūlepoonmūn oopūmowsooagūn ooche ūseep.

12 Kānookūloo tan mětūmeemoot, ha skat
oosepe-ankāoo-takāwenoowu', ha tan wōot
skat těbělmakw ūseep, nūt němīhat malsūmool
wěchkooehalit, ha oonūkūla ūseep, ha oose-
mooka, ha malsūm oomūsūna ha ooseesēh-
těkooō ūseep.

13 Tan mětūmeemoot ooseemooka eebūchūl
těpōkt mūtūmeema, ha skat ootūmetūha-
mawe ūseep.

14 Nel n'kūloowōos ūsepeankāootakāwīn,
ha nūnoowōk n'tūseepūmūk, ha noojíkchij-
egoos ntūseepūm īkōök.

15 Elíkchejihit N'mihtakws, net elíkche-
jihook N'mihtakws, ha n'pūmowsooagūn n'tūl-
epoonmūn ooche ūseepūk.

16 Ha kūtūkik ūseepūk n'teeuōk, tanik
skat tūlāāyak yeot woweakūloosūnūhasik.
Nāgūmow neaga n'tachooe-pějiphak, ha noo-
dagook'ch ěltakwsī, ha n'kwūche-mūnihe-
yūk'ch, ha apeskooewūch' ūsepe-ankāoo-ta-
kāwīn.

17 Netwāje N'mihtakws moosaalit, eebūchūl
n'pūmowsooagūn n'tūlepoo'nmūn wělaman
apchūp n'kwewātoonp.

18 Skat wĕn n'kwāhtagooún, kānookūloo nelūtā n'tulk̄imsin n'tūlepoo'nūmün. Utpēltūmooagūn n'tein n'tūlepoonmün, ha ūtpeltūmooagūn 'ntein n'wekwāhtoon apch. Yoot ūtploodūmooagūn noojīmsūnūmün N'mihtakwsūk.

19 Net apch chūchāpēhlūtooagūn egěhě Lēsweesūk oohūkāawōk ooche yootūl kūlooswa'gūnūl.

20 Uktanakwsooūk níkt eetūmootoo'uk : Mūchūhantooūl ootēuwōl, ha wōonātūmenā : kěkw wāje jíksétooěk'w ?

21 Kūtūkik eetūmootoo'uk : Skat yootūl kūlooswa'gūnūl tan mūchuhantooōl ā'ooūt. Mūchūhantūp' kesepantěhtooanūl ooseeskool něhkabeleejīl ?

22 Ha wíkūpaltemūk oolajīmkāwā' Sāloosälém'k, ha pooneū'.

23 Ha Sāsoos pūmowse k'chehemeāwig-wamūk Sōlūmün ootahtoosanūk.

24 Netwāje Lēsweesūk weuníkwawōl, oote-hawōl : Tan kūte-kwōōne-āsookātūhasikeněn ? Newěskoo'eūn paběhkegěheně.

25 Sāsoos ootasedāma : Kes keseyūhool-neapūn, kānookūloo skat koolamsūtūmootepa. Lookāwa'gūnūl tanil ēlatakeanil N'mihtakws weso'o'ūnūk, netūl něspuwōölāmāweegil.

26 Kānookūloo skat kelooow' koolamsūtūmootepa eebūchūl skat kelooow' nootūsee-pūmeunūk, stūkā' tan yōōhoolěkwpūn.

27 N'tūseepūmūk oojíksūtūmūn'eal n'kūlooswa'gūnūl, ha nūnagook, ha noosoakagook.

28 Ha n'meelan askūmowsooagūn, ha skatūch wō̄nmāje-měchīnhūte'weūk ; ha skatūch wēn n'tāpkwīlchēhlūgooūn.

29 N'mihtakws tan melitpūnīhī pē̄men-nūgūmkīl skatūk m'seu ; ha skat wēn keseāpkwīlchēhlūgoo'ēūl N'mihtakwsūl.

30 Nel ha n'mihtakws N'pēskooeepūn.

31 Netwāje Lēsweesūk apch wekwēhtoo-neāl pūnōpskool oopūnōpskooha'nea.

32 Sāsoos ootasedāma, eetūm : Kese-měsoo-ātoolnea'pūnīl ūktana'gootool lookāwa'gūnūl kēlooōkīl N'mihtakwsūk. Tan yoot neetūl lookāwa'gūnūl wěje-kūte-pūnōpskwa'heyēkw ?

33 Lēsweesūk ootasedāmawōl, eetūmoo-toōk : Skat koojepūnōpskoohoolōhpūn kē-looōk lookāwagūn ; kānookūlloo eebūchūl ūktal-meema Nūkskam, ha eebūchūl kel ēleske-dāpā'weūn Nūkskamwēhlūs.

34 Sāsoos ootasedāma eetūm : Skat ēa ūloowīkhaseu ūktūplootūmooagūn - īkooōk : N'teetūmoopūn kelooow' Nūkskamoolteepa.

35 Lewehatsūpūn nāgūmow Nūkskamūk tanik oohūkāwīk'ooōk Nūkskam ookūloos-wagūn egēhāhpūn, ha Nūkskamāwā' Wīk-heegūn skat keseskwoōskātaseu,

36 Uktūlemawō nāgūm tan Wēgwōōsīt Nūkskam Nūkskamwēhlāt ha ēlkeemāt oos-kīt'kūmīkw, Kel ūktalmema Nūkskam, ee-būchūl n'teetūmoo'pūn, Nel Nūkskam Ook-wōōsūl ?

37 Skat ūlookāwōn N'mihtakws ootlookā-wāgūnūl, moo sak wō̄lāmsūtoowe'wēkw.

38 Kānookūloo ūlookean', chegaōč skat wōölämsütoowewěkw', lookāwa'gūnūl wōöläm-sütümook'. Wělaman kūje'jetooneap N'mih-takws ēu n'hükék, ha nel n'tih N'mihtakws oohükék.

39 Netwāje āpch ootükwāje-ūtkoonawōl; kānookūloo oochemachěheūl oopetenooowik'-oođk.

40 Ha āpch ūlihe kameu'seepook Soolděnk', tan tūmk Sabadis ētlepapteisooěhlooětpūn, ha net āřt.

41 Ha ūktanakwsooūk pedabase'neal, ha eetümootooūk : Sabadis chōöděhloo skatama kesātoonāweepūn kenooōskoodeegūn; kānookūloo m'seu kěkwsäl tanil Sabadis ělagūne-mătpūn yootūl ooskedapeūl, ūlā'uūl. Ha ūktanakwsooūk wělamsütükik oohükék net.

Chapter XI.

1 Naga ooskedape ūksenookapūnök, Lasa'l lewesoopūnök, Bětanik tūlāowewoopūnök, Male ha wíjegetetejil āpelejil Malt ootoodā-něseesooök.

2 Nüt Male tan soonpěgūnatpūn Uksakūmamenoūl soonpěgūnūsoot', ha ookasūm-ooaněpūnil ooseetūl oopeāzoom īkōök, tan wíjegetetedūl Lasal kěsenookatpūn.

3 Netwāje wíjegemajehe āpe'lejehé, oopědapooahaneapūn kūloosooagūn Sāsoosūl, eetümoopūnik : Sakūm, saglh't, tan moosalüt ūksenooka.

4 Net Sāsoos nootūk, eetūm : Yoot ūkseenookāwagūn skat ooche ēu n'pooakun īkōök ; kānookūloo wěje ēik Nūkskam ookechetūmetūhamkoosooagūn īkōök, wělaman Nūkskam oowōösūl ookeche-tūme-tūhamkoosin.

5 Net Sāsoos ookūsēlmal Malē'ūl ha wījetetejīl āpelejīl, ha Lasalūl.

6 Netwāje tan toocheu kese noo'tūmat ookūsenookalīn māch ūnkēhsoo nesoogūneu' tan tēt āit.

7 Toocheu agimtē ootīha nootūkēhkemoojīk : Labasenēch apch Lēsweesooökīk.

8 Nootūkēhkemoojīk ootīhawōl : N'sakūmamūn, kēchhe'kaweu' Lēsweesūk kūtepūn-ōpskoohookoo'pūnīk, ha k'tūlehan apch net?

9 Sāsoos ootasedāma : Skat ea' nesankoo tūpaskoodeegūnūl n'kāgeu' ? Pūmoosēt' wěn spūtā'oo skatūch napiskwamaao, eebūchūl nūmlītoon ooskītkūmīk oopūsakwhāgūm.

10 Kānookūloo pūmoosēt wěn nebaeu napiskwamach', eebūchūl skat pūsakwhēk ēeu' oohūkēk.

11 Yootūl kēkwsāl eetūkīl, toocheu' agimtē ootīha : Lasal ūksewēn koowak. Kānookūlco n'tūlīhan wělaman n'tookēhla.

12 Netwāje nootūkēhkemoojīk ootīhawōl : N'sakūmamūn, kooweet, woolāooch.

13 Kānookūloo Sāsoos wēskoowootūmooōt oonūpooagūn ; kānookūloo nāgūmow ledūhasooltooök ooskoowootūmūn atlaslmwā' kā-weemūk.

14 Netwāje toocheu Sāsoos opaběhke-yaha: Lasal měhchē'neak'.

15 Ha noole'dūhas ooche kelooow' skat n'teē'wün net; wělaman koolamsütümünea. Kānookūloo la, base, nech ālt.

16 Netwāje Tooma, tan eaga lewesoo Tūk wěhs, ootīha tanīhī mowkěhkemajīhī; Ke-loon na labaseněch, wělaman kooweje-měh-chīnhūteebūn.

17 Netwāje Sāsoos pěgūchehat net, oomüs-kümün kesepooskūnasooūl kes nāoogünük-ūt.

18 Net Bětāne kwīheu' Sāloosälémk, wějā-tagāmük tamahal toodün nanankoo stādēei, [netal tamahal neesoohsalkkōöt.]

19 Ha ūktanakwsooūk Lěsweesūk pěda-basejík Malt ha Male āeetít, ooltěkooön'ea ooche wijekematemetūhū.

20 Netwāje Malt ātoochenoó'dūmat Sā-soosul oochkooehalín ootūlīhan oonājeasičooöl. Kānookūloo Male māch hūppoo wěnoochíg-wamük.

21 Toocheu Malt ootīhal Sāsoosūl: N'sa-kümam, ěünsübün yoot tět, wejegeteěk' skatüp měchenāweak'.

22 Kānoo n'kūjejíhtoon tūkāch tan ěle-wīh-koodüm-ooüt Nūkskam, kūmīlkoonch' Nūkskam.

23 Sāsoos ootīhal: Wejege'teěkw nūmchěs-oo'ch.

24 Malt ootīhal: N'kūjejíhtoon nūmchěs-

ooch tan toocheu menoowsooltimk m'chüsüläwā' keesook.

25 Sāsoos ootīhal: Nel net abjebāwa' gūnī, ha pěmowsoowa'gūnī. Tan wělamsütük n'hükék chegow měchenēt pūmowsooch'.

26 Ha tan pěmowsit ha wělamsütük n'hükék, skatūch měhchenāoo askūmeu. Koolamsütümün yoot?

27 Ootīhal: Aha, 'nsa'kūmam, noolamsüt'-ümün kel Neweskooñ, Nūkskam Ookwōsūl, tan pěkūche'hat ooskitkūmīkw.

28 Ha kese eetük net n'noomachūhan, ha wīhkewemal wejegetetejil Malewōöl kegemeu', ootīhal: Nootükēhkekāmīt pěkūchehē, ha kooihkweemūkw.

29 Iia Male ātoochenoootük nūkūsaoonagēs-oo ha oopūkūchehanūl.

30 Net Sāsoos māch měskw pěkūchehāwe oodānēseesūk; kānookūloo māch ēu tan tēt Malt ētle-asegooōtpūn.

31 Netwāje Lěsweesūk tanīk wejāooōtpūnīk lāmīgwōm, tanīk ētle-wōlikooōtpūnīk, němehatīt Malewōöl oonūkūsaoonagēselīn ha oonoodūhalīn, oonoosookooawōl, yūhoodooltoo-ūk: Pooskūnegūnalūkōök ūlehē nāje-oosegēltūm net.

32 Netwāje Male pěkūchehat Sāsoosūl āeelīt, m'sakūnahtēssīn ooseetük, ootīhal: N'sa'kūmam, ēünsübūn yoot tēt, wejegeteēk skatūp měhchenāwea'k.

33 Sāsoos netwāje němīhat oosasütēmeelīn

ha oonūmīha Lěswees tanīhī wejāoowajík, sasūtěmooltōh', mākwě, oochūchakwemākwě, ha oosegetūhasoo,

34 Ha eetūm: Tama k'poonawōh? Oote-hawōl: N'sakūmamūn, ch'kooe, ha sagiht!

35 Sāsoos sasūtāmoo.

36 Netwāje Lěsweesük etūmootooük : Sa-gihtook! ātoochemōosalats!

37 Ha ankwōoch etūmootoo'ük: Wōot oos-kedap tan pantěhtooōtpūn někabelějil ooseeskool, skatūpa'l keselěhlow'eül wōot ooskedäp-eül skat ooměhchenaleewūn?

38 Netwāje Sāsoos apch mākwě lameu pěkūchehat pooskūnegūnalükōök. Ulmalküt-ōös' pūnōpskōök nū, ha pūnōpskw wělītěk.

39 Sāsoos eetūm: Sěmahtōök pūnōpskw. Malt, n'pool'n wejetetejil, ootihal: N'sakūm-am, tūkā'ch kes pelooeměhě, eebūchūl kes ooměhchenan nāoo-wookūnūk.

40 Sāsoos ootihal: Skat ea kūtehoolookpūs, wōlamsütümūn', kūnūmīhtoo'nc Nūkskam ookeche-tūme-tūhadūmooagun?

41 Toocheu' oochesāmahtoo'nea pūnōpskw [tan tět n'pooenooü lělūsīnlīt]. Ha Sāsoos spūmūk līkchěsooü ooseeskool, laběsoo, ha eetūm: N'metakwe', wīhwenooamūl eebūchūl ūkjīksūtooeeepūn!

42 Ha n'kūjejīhtoonāpūn kel mājemeu' k'jīksūtoo; eebūchūl ooche yoot mowehamūk tanīk weunekabooehajík, n'teetūm: wělaman nāgūmow oolamsütümūn'ea kel ūktūlkeemīn.

43 Ha kese edük yoot, kintakwsoo, eetüm:
Lasa'l! chkooe-nootaha!

44 Ha tan měchenčtpün wěchkooe-nootahat,
těbakwěknasooül oopeteenül ha ooseetü'l
n'poenooāyal hulgootāwa'gūnül. Sāsoos oo-
tīha: Apkwěhlöök, ha keseltümoowöök' ooma-
chūhan.

45 Netwāje ūktanakwsooük Lěsweesük ta-
ník pědabaseněa'būnìl Malewööl, ha oonüme-
toonea člookālít, oolamsütümootooük oohük-
ěk.

46 Kānookúloo ankwooch labasooük Pa-
loose-eköök hä ootagūnoodümooawa Sāsoo-
sü'l člookālít.

47 Netwāje k'chepatüleasük ha Palooseük
oomawěhlawa bootooüssooenoc' ha etümootoo'-
ük: Tanüch tělātakhütenän? eebüchü'l wōöt
ooskedap ookesātoonül ūktana'gōotool kenoo-
škoodeegünül.

48 Chegetooük ootüläin yōöt, Lomkā'we-
ük pědabasooükch ha kooekwātagoonānūch
kūmūtkin' ha neaga kooékwěhlükoonwöök'ch
někwtakümíkseük.

49 Nüt pěskw nā'gūmow Iewesoo Keip,
tan člikche-patüleaswít net pěme'kütük, oo-
tīha: Skatama kěkw kūjeje'toote'pa.

50 Ha skat ūktüliptedühadümoo'nea koo-
che-kaneāwoolteněn' pěskw ooskedäp ooche-
měchenan ooche-pūmowsooenooük, wělaman
m'seu' někwtöökümíksejík skat ooche-skwōös-
kēseuneca.

51 Kānookūloo skat ooche eetūmoo'ūnūl yootūl kělooswa'gūnūl nāgūm oohūkěk ; kānookūloo ēlīkche-patūleaswīt net pěmeekūtūk, nīkaneuhūla'jūmoo Neewēskw oocheměche-něch' nīhiht n'kōotookūmīksoo.

52 Ha skat těpōōkt nīhih't n'kōotookūmīksoo, kānookūloo neaga mowěhlan oopěskooec-līn Nūkskam ooneja'n tanik sesěhtěkoojík.

53 Netwāje wěchā>tagā'mūk net kesōōk mowagūnoodūmak oonā'paha'nea.

54 Netwāje Sāsoos skat agwa'mk ūleměsoo-wepūmehāu Lěswescoïkōk, kānookūloo machěhě, ha ūlīhe kūta'kūmīkw, oodāněk tan lewesooweu' Eplūm, ha net ětlemow-āyít tanīhī ěgěhkemajihī.

55 Net Lěswcesūk nankūmehagāwā' wīkw-hūpaltimkāwāamooōh kūtēegěhe, ha ūktanakwsuučk pūleu-ootabasoočk, ha ēlītkwa-kweabasoočk Sāloosälēmk, oopěhkehoosoolte-nea, měskw wīkhūpalteemōk.

56 Nookweloo'ha'nea Sāsoosūl, ha yūhoo-dooltoočk sěklūtectīt k'chehemeāwīgwamūk : Kěkw ledūhasoolteeba ? skatūcha'l pūkūche-hāoo wīkhūpalteemūk ?

57 Net k'chepatūleasčk ha neaga Paloose-čk ēlekeslootūmootīt wěn ūkehéjeha't tan āeelīt ootāgūnemal'p, wělaman ootakwoona-wölp.

Chapter XII.

1 Toocheu, Sāsoos kamachin kesoogūnūk mēskw nankūmehagāwā' wikhūpalteemōök, Bētanik pükūchehē tan Lasa'l āit, tan wōot kese mēchenētpūn, tanil Sāsoos kesepūmow-sooēhlatpūnil.

2 Net tēt ētlewīkwhūpalatit, ha Malt oonootūmawō; kānookūloo Lasa'l nikt pēskw nāgūmow tanik mowīhpoomajik.

3 Toocheu' Male wihkwēhtoon n'koochit-keegdōn soonhūkēnsoo't lewihtasoo speik-nald, pooktūkehē, ūksa'oodoo, ha oosoopēg-ūnūmooanūl Sāsoosūl ooseetūl, ha oochekasūmooanūl ooseetūl oopeāsoom īkōök; ha wēn-oochegwōm p'sūnōkwhēsoo soonhūkēnsoot'.

4 Toocheu' nüt pēskw tanik wējekēhke-moojik oohūkēk, Sooda Iscaleot lewesoo, Semoo ookwōösūl, tan kētekenooēhlat Sāsoosūl, eetūm:

5 Kēkw wāje skat ankooēhtase'nookūs' yoot soonhūkēnsoot ooche n'satkwādool denā-leūl, (tamaha'l nāooinsk' kesageesooūk), ha ūnūpmelan tūmaksūsooenooūk.

6 Skat yoot ooche-etūmooūn ootūmet-tūhaman tūmaksūsooenoo, kānookūloo ooche nāgūm kūmootūnēsks, ha ootein manenoot', ha pūmīptoona tan kēkw pejātasik.

7 Toocheu' Sāsoos eetūm: Ehkwīhan āpet: ooche-eenēs' ookesajīhtūmūn keesook poos-kūnīmk.

8 Eebūchūl tūmaksūsooenooūk k'měche-me-uwawōk ha mowāye'neak'; kānookūloo nel skat k'měcheme-ēüepah'.

9 Netwāje ūktanakwscoūk Lěsweesūk kějehatit Sāsoosūl ooteēlīn net, ha pedabasooūk skat těpōokt ooche nāgūm, kānoo neaga ooche nūmīha'nea Lasalūl tanīl Sāsoos kese pěmow-sooěhlatpūnīl.

10 Kānookūloo k'chepatūleasūk mowāgūn-ootūmatooūk neaga oonāpūha'nea Lasalūl.

11 Eeebūchūl ooche nāgūm ūktanakwssoo'būnīk Lěsweesūk majeaba'sítipūnīk, ha wělam-sútūmootoo'būnīk Sāsoosūl oohūkěk.

12 Net apch ātau kesook ūktanakwssooūk pūmowsooenooūk tanīk pědabasejīk wīkhūp-alteemūk, noodūmatit Sāsoosūl ochkooë-halīn Sāloosälēmk',

13 Wīhwěhtoo'neal p'skětkoonool ūpūs' lewesoo Penīks, ha ootūlabase'nea ootasič-oonea, ha ootookāmooltooūk, etūmootoo'ūk; Hosana! (netūna, lekěk'w tūkā'ch!) oolěh-lūkwsooūl Islěl ookinchāmūsmūl, tanīl wěchkooehalejīl K'chesakřim wesooūn īkōök.

14 Ha Sāsoos měskooōt āwasesooëlejīl jāk-hasūl, ootěsagoopěseenūl, stūkā ěloowīkhasík,

15 Moo sak sěksekřich Seūn ootoosūl! sagihtě ūkinchāmūsūm wechoořhat ootěsakoo-pe toowōl jākhas oojākhascesūmūl.

16 Netūl kěkwsāl wědekěhkemoojīk skat oonūstūmoo-teleunāweepūn tūmk. Kānookūloo kesikchetūmetūhamkoosīt Sāsoos oo-

míkwetūhadūmūn' eal netūl kěkwsāl āwīkha-seegil; ha neaga Sāsoosūl ookeselēhtagan-ěb'ūníl netūl kěkwsāäl.

17 Netwāje nāgūmow tanik wījāooatit-pūník [Sāsoosūl] tan toocheu wěje-nootěg'emat Lasalūl pooskūnegūna'lüköök, ha pěmowsoo-ěhlat', n'speuwōölāmhūt'ooük.

18 Ha netwāje mowehamūk ootasekooawōl, eebūchūl ookesē-noodūma'nea nāgūm ookesē-lēhtagan yoot kenooōskoodeegūn.

19 Netwāje Păloseük yūhoodooltooük : Skat k'nūmīhtoonea skatükēkw k'tulekesā-toopa? Saglīhtöök, ooskītkūmīkw oonūkanoo-sookagoon.

20 Net ankwoōeh Gūlekāweük mawe-eool-tooük nāgūmow tanik kesich-kooikwakwe-abasejīk ootemehanea [Săloosalēmk'] wīkhüp-altemūk.

21 Nāgūmow pědabasooük Pelípk, tan tūlā' Bětsādīk, Goolelētk, ha oopaběhche-gěse'neal, etūmootooük: Sakūm, n'pawatūmūněn nūm-īhaněn' Sāsoos.

22 Pelíp pěgūchehat ha ootagūnoodūmooöl Atūlāwōöl, ha agīmtě Atūlā ha Pelíp pětkow-ootooük ha ootagūnoodūmooawōl Sāsoosūl.

23 Ha Sāsoos ootasedāma, eetūm : Těp-ūnaskooihak egěhe pūmowsooín Ookwōösūl ookechetūme-tūhamkoosin.

24 Ulīhě, ūlīhě, yōōhoolēkw, tanūch eaga n'koochemīngüt hīglīskalūn skat ūlebūnāg-wehanook kūtakūmeegook ha skat měchenā-

wenōōk, n'koodookahtēk; kānookūloo měchenāwīk k'chāowwemīn-kasooch'.

25 Tan wōōt moosajít oopūmowsooagūn, ookūskatoo'nc̄h. Kānookūloo tan akwetūhbadūk oopūmowsooagūn yoot ooskītkūmīkw, ootankāoo'tūmūn askūmowsooagūn īkōōk.

26 Wēn loo'kāwīt noosookooīch; ha tan āe, nooskenoosūm net tētūch āetūch'. Wen loo-kāwīt N'mihtakws ookeche-tūmetūhamāl'ch.

27 Tūkā'ch n'chūcha'kw oonmājedūhasoo: ha kākooch' n'teetūm? N'metakwe', oocheke-kehe'n yoot t'paskooteegūn! Kānookūloo ooche yoot n'pūkūche yoot t'paskooteegūnūk.

28 N'me'takwe', k'chetūmetūhadūmoon kooesooūn'. Toocheu [Nūkskam] noodooōh čtlāwěstakw spūmkeek, eetūm: N'kesikche-tūmetūhadūmūn, ha neaga apēh n'kechetūmetūhadūmūn'ch.

29 Netwāje mowehamūk tanīk sěklūteejīk kwīheu', etūmootooūk: Pā'dageu'. Kūtūkīk etūmootooūk: Asā'leūl ookūloo'lkool.

30 Sāsoos asedāmat ha eetūm: Yoot kūloo-wagūn skat oochehegahāoō ooche nel: kānookūloo oocheēgēhē ooche kelooow'.

31 Tūkāch yoot ooskītkūmīkw ūtploodasoo; tūkā'ch yoot ooskītkūmīkw ookīnchāmūs'ūm-ūl noodeakānch'.

32 Ha nel ooche-oonagěhlīmk' ktakūmee-gōōk, noochkooīphak'ch m'seu pūmowsoooe-nooūk tan āe.

33 Yoot wěje-eetūk ootahkenooěhtoon tanūch čleměchenět.

34 Pūmowsooenoočk ootasedāmawčl: Noo-je-noodūm-čněnoopčn bootoosooagčn ĩkōčk Newěsk' askūmeheu. Ha kěkwsā' wěje-heetumūn pūmowsooin Ookwōčsūl chooeoona-gěhlach? Wěn ea' nút pūmowsooin Ookwōčsūl?

35 Toocheu' Sāsoos ootīha: Makeyāoo pūshakwhěk wějehěmkoo'nea. Pūmabasíkw kwěneheeyěkw pūsakwhěk, wělamān pískah-těk skat ktūlūmīhkagoonea; eebřichūl tan pāmīhat pískatādook skat ookújejetoočn tan ělehat.

36 Kwěneheeyěkw pūsakwhěk wōčlamsüt-ūmōčk w pūsakwhāgīkōčk, wělamān ookwōčsīn pūshakwhěk ūkhūkāwō. Yootūl kěkwsāl Sāsoos eetūkīl, ha machěhě ha neaga ookwa-sōhtoočh.

37 Kānook kak ědoochiktana'gūtool ke-noočskoodceegūnūl kesātak'pūnūl wāoochūš-kooweu, skat oolamsütūmoo'něawepčn oo-hūkěk.

38 Wělamān Esae nekanīk-chejetakawenoo' ookūlooswagčn, ūlāu tan eetūkūs: Ukchesakčm, wěn kese oolamsütūkūs n'tagūnoo-dūma'gūnūn? ha wěn Ukchesakčm oopetīn člēměsooěhtoočs'?

39 Netwāje skat kese-wōčlamsütūmoote-tekoopčn, eebřichūl Esae apch eetūkūs:

40 Ookesīnkabooěhtooanūl ooseskoočl, ha neaga ookesesaglihtooanūl oomūshoonoočl; wělamān skat oochenūmīhtahteuneal ooses-

kooōl, ha oochiñsütümooteuneal oomüshoon'-ooōl, ha ookwöölpěh-lüsoolteunea, ha nel n'kesepelawün̄p'.

41 Yootūl kěkwsäl Esae etüküpünił, ee-büchül oonümihtooönäpün ookechetüme-tü-hamkoosoowagün, ha neaga oonüstooha'bün̄l.

42 Kānooküloo üktanakwsooük pootooüs-ooenooük wělamsütümooteejík oohükék, kā-nooküloo ooche Paloo'se skat oopaběhkensüt-oomoonea, ooche skat oochenoodeh-nawün̄p hemeāwigwamük.

43 Eebüchül oopeāme-moosaje'nea pümow-sooenoük ookechetüme-tüham-koosooagün̄-oowđ skatük Nükskam ookechetüme-tüham-koosooagün̄.

44 Ha Sāsoos kintakwsoo, eetüm : Tan wělamsütük n'hükék skat [těpōökt] 'leoo-lamsütümoo nel n'hükék, kānooküloo Nāgüm oohükék tan pětükemitpün̄.

45 Ha tan němihat oonümihal Tanil pět-ükemitpüril.

46 N'püküche ooskitkümíkw n'püshakw-han, wělamān m'seu wěn tan wělamsütük n'hükék, skatüp pümehāoo pískatātőök.

47 Ha tan wěn nootük n'külooswa'gün̄l ha skat külnümook, nel skat n'tübloomao ; kānooküloo skat nooche-püküchehow n'tüp-loo'tümün ooskitkümíkw, kānooküloo weche-püküchehae n'kekéhtoon ooskitkümíkw.

48 Tan wěn sāmahlít, ha skat wekwätőök w'n'külooswa'gün̄l, ootewöl tanil těbloomchil.

Kūlooswagūn tan etūmanpūn, netūch těbloomal m'chüsūlāwā keesōök.

49 Eebūchūl skat nooche-kūloosekoopūn nel n'hükék, kānookūloo N'mihtakws tan pětükemītpūn, Nāgūm n'milkoonāpūn hūlgetūmooagūn tan ēlāwěstoo ha tan eetūm.

50 Ha n'kūjejihoot ootūlgetūmooagūn askūmowsooagūneu'. Netwāje tanil kěkwsäl něstoomanil N'mihtakws tan yehītpūn' net něstööm'.

Chapter XIII.

1 Net měskw nankūmehanook wíkhüpalteemük Sāsoos ookoojejihootoněs' ootěbūnas-kooehaagūm egěhě oochenoodahan ooskit-kümikw ha ootūlīhan Oomih'takwsük, kes ookesiksēlmabñihí oosewěs tanihí ooskit-kümikw āooltelejíhe, oomoosalabñehe malūmūtā māchek.

2 Ha oolagwihpooagūn e'gūhěs, ha mūch-ūhant ookeše-pejěhtooōts Sooda Iskäleo't Semoo ookwōösül oomūshoonük ootahkenooéhlan;

3 Sāsoos ookūjejihootoněs' Oomih'takwsül oopooněhtagoon m'seu kěkwsal oopeteenük, ha nāgūm ookesuchihā Nūkskamoočkōök, ha ootūlīhan Nūkskamoočkōök ;

4 Ooche-oonagělsoopūn oolagwihpooa'gūn-ük, ha oopooněhtoonāpūnl ootulkwōötawagūnül, ha wekwěhtoonāpūn kasegōōhoosoot' ha ootulgūpilsenāpūn.

5 Ag̕imt̕e oosooka' toonāpūn sāmagwōn too-eg̕usegwēnsoot̕ik, toocheu' oomachēksūspatoo-ōnāpūn̄il ooseetooowl̕ tanih̕ ēg̕ehkemaj̕ih̕, ha oochekash̕umocanāpūn̄il kasegōd̕hoosoot̕ik tan ēlēg̕üp̕ilsitpūn.

6 Toocheu' oopük̕uchehan̄il Semoo Peālūl, ha Peāl ootihal: Nsa'kūmām, kūsūspatoon̄ul 'nseet̕ul?

7 Sāsoos asedāmat ha ootihal: Tan ēlōok̕i tūkā'ch skat ūk̕ujejetooūn; kānookūloo ēlm̕ihak kūjejetoo'nc̕h.

8 Peāl ootihal: Kel skattēhch kūsūspatoo-weun̄ul 'nseet̕ul. Sāsoos ootasedāmāl: Skat ūksūspahlūl'ooān' kel skadama k'teewūn tūp̕ēlt̕umooagūn 'nhūk̕ek.

9 Semoo Peāl ootihal: N'sakūmām, skat tēpōokt̕ 'nseet̕ul, kānookūloo neaga 'npeeteen̄ul ha neaga nūneagūn.

10 Sāsoos ootihal: Tan wōot kesiksūspatasit tēpōokt̕ wēt̕umēt̕hadūk ookoosūspah-toon ooseet̕ul, ha toocheu' 'nk̕ihkapabāt̕ume-pēhkeegoo. Ha kelooow' ūkpabāt̕mepēh-keegoolteba, kānookūloo skat m'seu.

11 Kānookūloo Sasoosookūjej̕ihal tan̄ul kēt-ooekenooéhl̕ihj̕il, netwāje eetūk: Skat 'mseu' ūkpabāt̕me-pēhkeegoolteba.

12 Net kesiksūspatoo'ot ooseetooowl̕, ha kesewihkwāātākw ootulkwōotāwa'gūn̄ul, ha kesūpēss̕it, ootihā: Kūjejetoo'nea keselēhl̕l̕-ēkw?

13 Tūleweheepa Noodūk̕ehkegām̕it ha'Nsā-

kūmamūn, ha koolāmhūteeba, eebūchūl nel nūt.

14 Netwāje nel tan koosakūmamoolte'nea 'nhūk, ha neaga kūnootükēhkemlūpa, ūksīspahtoolēkw ūkseetooöl, kelooow'-ūpūna kūsūspa-taootool-te'neal ūkseetooöl.

15 Eebūchūl kesemilūn'ea kēhkīmsoot k'tūlookhūtē'nea tan lēhlūlēkw.

16 Ulihē, ūlihē, yōōhoolēkw, tan wōot tēbēl-ūmūkwsit, skat ājispāu skatūk oosākūmamūl; kūsūna tan wōot ēlkeemoo't skat peāme-spāu skatūk tanil ēlkemajil.

17 Net kūjejetooékw yootūl kēkwsāl, koo-lāoolteeba hūlōokhūteékw'.

18 Skat noochekūlooseu 'mseu kē's'eékw : 'nkūjejhák tanik mēgūnookpūník : eebūchūl wēlamān tan ēloowíkhasík ūlihē : Tan wōot mowihpoolteeék hūpanūl, ēleoonagēhtak'ws wookwūn nel ūlgweu.

19 Net nekanagūn-ootūmoolpa mēskw e-gūhanōök, wēlamān eegūhák koolāmsütūmūn-eách nel nūt.

20 Ulihē, ulihē, tan yōōhoolēkw, tan wēn wekwēhlat tanil nel ēlkeemook, neaga nel noowihkwēhlūkw. Ha tan wēn wekwēhlít nel, wekwēhlal tanil pētükemítipūn.

21 Net Sāsoos kese eetūk neetūl, wōon-mäje-dūhasoo oomūshoonūk, ha ootāgūnoodūmooha, eetūk : Ulihē, ūlihē, tan yōōhoolēkw, pēskw kelooow' 'ntakenooéhlūkwch.

22 Toocheu' nootūhkēhkemoojík esagehoo-

tooltoočk, skat ooküjejihaweuwöl tanil wěnil eetükil.

23 Net pěskw tanihí Sāsoos ěgěhkemajihí, tanil Sāsoos kěselmajil, sítkwěhsenool Sasoo-sül oopūskoonük.

24 Netwāje Seemoo Peäl oomätkwěhtoo-wöl oopaběhchemân tanil wěnil eetükil.

25 Toocheu' nāgüm tan ěsítkwěssíkpün Sāsoosül oopūskoonük, ootihal: N'sakumám wěn nüt?

26 Sāsoos asedāmat' eetüm: Nüt čhtü tanüch meelook āpsügikwsüsük keseskwiħhegeān'. Ha kese skwih-heegěk āpsügikwsüsük, oomeelân Sooda Iskaleotül.

27 Kesimsünük āpsügikwsüsük muchuhant' ooküsahaanül. Toocheu' Sāsoos ootihal: Tan kěkw kědeléhta'geün, nükusalaták'.

28 Net skat wěn nāgümow tanik mowe-poomajik ooküjejetoonea kěkwsā' wějeyūhat net.

29 Kānookūloo ankwočh ledūhasoolteočk eebüchül Sooda ootein manenoot', Sāsoos ookeseyühān münđöhmoo'n tanil kěkwsäl pawa-tümükw ooche wīkhüpalteemük, küsüna oomeelan kěkwsā' tūmaksüssoowenoo.

30 Net kesimsünük āpsügikwsüsük nük-ūsa-nooděhě: ha kes pískehě.

31 Ha netwāje kese noodūhat Sāsoos eetüm: Tukāch' pūmowsoo'in Ookwōsül k'che-tūmetühāmkoo'sooül.

32 Ha Nükskam wějik-chetüme-tūhām-

koosít oohükčk. Nükskam neaga ookehetümétühan. Al'ch oohükčk, ha oonüküsak-chetüme-tühamálch'.

33 Wäsestöök, 'mchüsüI makeawöös kooejäyoolpa. Kweloohepäch', ha stükä' yühök-pün Lësweesük tan tét ä'lehae skat pädabsun'ea, net na kelooow' yühoolékw.

34 Pelä' hülgötümoagün melékw, wělamân küséltoolte'nea. Stükä' net ēlksélmülékw, net na üktülikséltoolte'nea kelooow'.

35 Netüch 'mseu wěník ooküjejetoonea ke-
looow' koodükëhkimkoosoolte'nea nel 'nhükčk
ükséltoolteékw'.

36 Semoo Peäl ootihal : N'saküümâm, tama
k'tüle? Säsoos ootasedâmal : Tan ä'lehae
skat kese noosooküweu' tükäch'; känooküloo
ēlmihak noosookooich'.

37 Peäl ootihal : Nsa'küümâm, (kékwsä' wä-
je,) kékważe skat kese noosookooloo tükäch?
'npümwosoagün 'ntülepoonmünch ooche
kel.

38 Säsoos ootasedâmal : K'tülepoonmünch
k'pümwosoagün ooche nel? Ulöhë, ülhë,
yööhool, nabaha'ch skat mütéhtakseu agimtë
üktigünäwalich' nihë.

Chapter XIV.

1 Moo sak oonmäjedüha'sooich k'müshoon-
oowöl! Woolämsütümoottikw Nükskam oohük-
čk, ha neaga nel 'nhükčk wöölämsütümoottikw!

2 Lâmekwâm 'Nmîhtakws week ūktanagöötool' ehyooltîmkil. Skat läenooküsüpün ūktehoolneapünp'; eebûchûl nel 'ntûlihan najewööléhoolnea tan ehyoolteemük.

3 Ha lihayan ha najewööléhoollek'w ehyoolteemük, äpchûch 'npükûche ha tûlewîhkvwêhlûlpach' 'nhûkék, wêlamân tan äe kelooow' na k'teoolte'nea.

4 Ha kûjejetoote'nea tan älehæe, ha neaga kûjejetoote'nea owht.

5 Tooma ootîhal : Nsakûmâm, skat 'nkûjejetoonâ'wîn' älehayin, ha tan n'tûle-kesikchij-e'toonân' owht ?

6 Sâsoos ootîhal : Nel net owht, ha neaga wêlämâwa'gûni, ha pêmowsooa'gûni. Skat wén oopûkûcheha'ocnûl N'mîhtakwsûl skat ooche-pûkûcheha'kw nel 'nhûkék.

7 K'checheyéksûpün nel, k'cheche-hawöpüma 'Nmîhtakws. Ha tûkâch' wéjéhtaग् mûk kûjejehawô Nâgûm, ha kese nûmehawô.

8 Pelip ootîhal, N'sakûmam, mooskâtooenêh K'mîhtakws, ha netûch keaskwe neeloon.

9 Sâsoos ootîhal : Kes kwâneweja'-oolékw, Pelip, ha mëskw mäch kûjejihu ? Tan kese nûmihit neel ookese-nûmihal 'Nmîhtakwsûl. Ha kékwsâ' wéje-eetûmün, Mooskâtooenêh k'mîhtakws ?

10 Skat ea' koolâmsütûmooün nel 'ntein 'Nmîhtakws oohûkék ? ha neaga 'Nmîhtakws eu nel 'nhûkék ? Kûlooswa'gûnûl tanil yôöhoolâgwîl skat nooche-etûmoo'nûl nel

'nhūkēk; kānookūloo 'Nmīhtakws tan mějemeħeit 'nhūkēk, Nāgūm ootūlookanūl loo-kāwa'gūnūl.

11 Wōölāmsūtooīkw nel 'nte 'Nmīhtakws ooħūkēk, ha neaga'Nmīhtakws ēu nel 'nkūkēk, kūsūna ooche-wōölām-sūtūmookw lookāwa-gūn īkōök.

12 Ulīhē' ūlīhē, yōöhoolēkw' Tan wēlām-sūtūk 'nhūkēk lookāwagūnūl tanīl nel ēlookeanīl nāgūmchūna ootūlookanul: ha peāmkīkwūno'lh lookāwa'gūnūl ēlātagājīl, ee-būchūl 'ntūlīh' 'Nmīhtakwsūk'.

13 Ha tan kēkwsā' wēje-wekoo'dūmēkw nel noowesoo'ūnūk, net 'ntūlātaga'nch; wēlamān 'Nmīhtakws ookeche-tūme-tūhamkoosin Ookwōösūl ooħūkēk.

14 Wehkoodūmēkw kēkwsā' nooesoonūk, 'ntūlātaga'nch.

15 Moosaleā'kw, sāktūmook'ntūlgetūmooa'-gūnūl.

16 Ha nelūch n'kwelootūmooon 'Nmīhtakws, ha k'mīlkooneach' kūtūk Noojewōölēh'-looēt, ha Nāgūm wejāagoowōhch' mājemeu'.

17 Nüt oolāmāwagūnā' Mchūcha'kw, tan oo-skīt'kūmīkw skat kese wekwēhlakwīl; eebūchūl skat oonūmehoweūl kūsūna skat oonūn-ooow'eūl. Kānookūloo kelooow' k'nūnōoawō; eebūchūl wejāagoo'ō, ha eooch' ūkhūkāwōk.

18 Skatūch k'rāl'ūlūloopa ūksāsūme-ke-būswōöl-te'nea. Aoolteyēkw ūkpētēhkool-pach'.

19 Net 'mchūsūl makeāwōs ooskīt'kūm-
ikw skatūch nūmehoogoo'ūn : kānookūloo
kelooow' k'nūmehheeba ; eebūchūl nel n'pūm-
ōws', kelooow'na koojepūmowsoolte'nea.

20 Net kesoo'ken kūjejetoonea'ch nel
'ntein'Nmīhtakws oohūkēk, ha neaga kelooow'
ūkteoolte'nea nel 'nhūkēk ; ha neaga nel
'ntein kelooow' ūkhūkāwōk.

21 Tan āit' ntūlgetūmooa'gūnūl; ha oosak-
tūm'ūnūl, nāgūm nūt 'nkūsēlmūkw; ha nāgūm
tan kēsēlmīt, oochīksēlūmooksooch 'Nmīh-
takwsūk; ha nelūchūnā 'nkūsēlma nāgūm; ha
'ntūle nēsooēhiūsūch oohūkēk.

22 Sooda ootīhal, (skat Sooda Iskaleot),
'Nsakūma'mūn, tanūch ūktūle-kese-mēsooēh-
lūsīnch 'nhūkānook, ha yaga skat k'mēsooēh-
lūseewūn ooskītkūmīkw ?

23 Sāsoos asedāmat, ha ootīhal: Wēn mōōs-
ālit', 'nkūlooswa'gūnūl oosaktūmūnūlch, ha
'Nrēhtakws ookūsēlmal'ch : ha 'npēhtēhkooa-
nūch tan āit, ha 'nwejāow-tooltenānūch.

24 Tan skat mōōhsalīkw, nāgum skat oo-
saktūmoonūl 'nkūlooswa'gūnūl. Ha kūloos-
wagūn tan nootūmēk'w skat nel n'kūlooswa-
gūn net, kānookūloo 'Nmīhtakws ookūlooswa-
gūn net, Tan pētūkemītpūn.

25 Yootūl kūlooswa'gūnūl yūhoolāgwīl
kwēne-wejāoolēkw.

26 Kānook Noojewōōlēhlooēt' kēsūsūlt
'Mchūchakw, Wēje-oelenewēskwīt, tanūl N'mīh-
takws ootū' ūemāl'ch nooesocūnūk Nāgūmch

'knüka-kěhkim-koonea'lh 'mseu kěkwsäl, ha kesātagooneach k'mikwed̄hadūmūnea m'seu kekwsäl tanil nel kese-yööhoolēkwpün̄l.

27 Wöntükāooagün nügüt'ümün ükhük-awök. N'wöntükāooagün kümilün'ea. Skat üktülemcloone'a stükā' ooskitkümikw ēleme'-loowék'. Moo sak sëspädüha'sooich k'müs-hoonooöl', küsüna moo sak sëksooich!

28 K'noodüümüneapün yööhoolēkwpün 'nma-chüha ha äpchüch ükpëtëkoolpa tan äool-teékw. Moosaleek'w kooledühasooltebap', eebüchül 'nteetümoopün 'ntülih 'Nmíhtakwsük, eebüchül 'Nmíhtakws peëmkil skatük nel.

29 Net tükā'ch kese-yööhoolēkwpün mëskw skat tëbünaskooehanöök, wëlamân toocheu' tëbünaskooehâk' koolâmsütümüneä'ch.

30 Skat agwömk tülemuskooimloopa, eebüchül ooskitkümikw ookinchämüs'ümül chkoowiħ'eyül, ha nel 'nhükék skatama kěkw ooteheewün.

31 Kānooküloo wëlamän ooskitkümikw ookujejihooton 'nmoosalan 'Nmíhtakws, ha neaga tan 'Nmíhtakws ēlítploo'mit, net ēlā-taagi. Oonagčsooltikw! majeabasenech !

Chapter XV.

1 Nel noolämäwe-alagwemenâksoō, ha 'Nmíhtakws nootkekāwîn.

2 M'seu p'skëtkwöönool 'nhükék tan skat menenook, oosāmatoon : ha'mseu p'skëtkwöönool tan menik, oomoosegëhtoon, wëlamän äjenäinkasoo.

3 Tūkā'ch wěje-pěhkegool-teěkw kuloos-wagūn īkōök tan keseyōöhoolěkw.

4 N'gěsooltíkw nel'nhūkěk, ha nel kelooow' ūkhūkāwōk. Stūkā' p'skětkwōön skatūch keseminkaseu skat chegūlmenook alagweme-nāksik, ha kelooow' na skat 'ngěsoolteuwěhkw n'hūkěk [skatūch kese-wōölātaküteepa.]

5 Nel alagwemenāk's; kelooow' p'skětkwōönnool. Tan wěn ěngěsít n'hūkěk ha neaga nel na n'tūngěss oohūkěk, nāgūm wōolemīnkasoo: eebūchūl nel skat öeuǒn k'tūchēlēsool-te'bach.

6 Tan wěn skat ěngěseekw 'nhūkěk, lesā-malūkwsoo stūkā' p'skětkwōön, ha kespah-saasik, ha mowāoodasooůl ha k'chūseāoodasooůl, ha p'skwōölādasooůl.

7 N'gěsoolteěkw 'nhūkěk, ha n'kūlooswa'-gūnůl 'ngěsooůl ūkhūkāwōk, wekooldūmūnea'p tan člewōöle-dūha'-dūměkw ha tūlookāukěn-eyā'ch.

8 Net 'Nmīhtakws wějíkchetūmetūham-koosít ketanagwe-měnkase'nea; ha neaga kelooow' kootükēhkīmkooseba'ch n'hūkěk.

9 Stūkā' tan N'mīhtakws člīksělmětpūn, nel net kelooow' člīksělmělkw: n'gěsooltíkw n'kūsěltūmooa'gūnūk.

10 Saktūměkw n'tūlgetūmooagūnūl' k'tūn-gěsoolteba'ch 'nkūsěltūmooa'gūnūk. Stūkā' nel čle-hemoowōök pūn N'mīhtakws ootūlget-ūmooa'gūnūl, ha n'tūngěss ookūsěltūmooa'-gūnūk.

11 Yootūl kĕkwsăl keseyūhoolāgwîl wĕlamân noole'dûhasooagün ëu ūkhükâwök, ha neaga wĕlamân 'zoledûhasooagünooöl oochip-sünâtasoo.

12 Yoot n'tûlgetümmoagün, kelooow' küs-ĕltootoolte'nea; stükâ' ēlekesiksëlmülékw, net na kelooow' ūliksëltolttikw'.

13 Skat wĕn agwâmk' lekesiksëlmooäoo tûhaloo w  t tan ēlepoo'n  k oop  mowsooagün ooche ooseewe.

14 Kelooow' 'nsewe  k ūlookh  tey  kw tan   lg  ml  kw.

15 Skat agw  mk k't  lme-lewchooloopa nootlook  t  m  k; eeb  ch  l nootlook  t skat ook  jejetoo'  n tan t  b  lt  m  lej  l tan   lookk  lit: k  nook  loo k'tlewehoolpa n'se'we  k, eeb  ch  l 'mseu k  kwsăl tan  l w  jenood  man  l N'mihtakws  k k'takenoo  htoolneap  n  l.

16 Kelooow' skat k  m  k  nebakoop  n, k  nook kelooow' nel k  m  k  n  loobap  n, ha   loohegal  kwp  n, w  lamân k't  leulte'nea, ha neaga k'm  nkase'nea, ha tan   elem  nkase  kw oom  jeme-  ng  s  o. Welaman 'mseu' k  kwsăl ooche-wekoood  m  k' N'mihtakws  k n'nooesoo-  n  k, k  m  lkoon  ea'ch.

17 Yootūl k  kwsăl   lk  ml  g  w  l w  lamân k  s  ltoolteba.

18 Ooskit'k  m  kw akwet  hamla'kw, k  jejetoo'nea n'takwe-t  hamkoon  p  n nel m  skw kelooow' akwet  h  mloow  k'w.

19 Ooskit'k  m  kw t  l  owoolte  k'w, ooskit-

kūmegoop ookūseltūmūnp' tan yoot nāgūm. Kānookūloo ooskītkūmīkw skat ūktūlāowool-teeba, kānook nel koojīmkūnloobapūn ooskītkūmīkw, netwāje ooskītkūmīkw k'takwedūhamkoo'nea.

20 Mīkwedūhadūmook' yōohoolčkwpūn : Nootlookēt skat pēmītpūseu skatūk tanīl tēbēltūmūlejīl : Nel kesewēhkanhetīt kelooow'-ūch'ūna k'toowēhkan-hoogoowōk'ch. Saktūmootītsūpūn n'kūlooswagūn, neaga saktūmagoonūleh kelooow' ūkūlooswagūnooōl.

21 Kānookūloo 'mseu yootūl kēkwsāl tlēhlūgoonea'leh ooche nooesooūnūk, cebūchūl skat oonūnowawewūl Tanīl pētūkūmītpūnīl.

22 Nel skat pūkūchehawōnsūpūn ha kūl-oowlawōnsūpūn, skatūp ootēeunea lakūmīksooagūn. Kānookūloo tūkā'ch skadama ootēeu'nea tan wēje-kese-asooōhmootīt ootūlkūmīksooagūnōowōl.

23 Tan woot akwedūhamīt nel, N'mīhtakwsūlna ootakwedūhamal.

24 Skat ūlookāwōnsūpūn oohūkāwōk lookāwōnūl tanīl mēskw wēn ēlookākwīl, skatūp ootēeunea lakūmīksooagūn oohūkāwōk. Kānookūloo tūkā'ch n'nūmchoogoonān ha neaga n'takwetūhamkoonān tūkweu nel ha 'Nmihtakwsūl.

25 Kānookūloo nel ūlhē wčlamān kūl-ooswagūn tan elooikhasīk oobootoosoagūn īkōök ūlhē : N'takwe-dūham-koo'būnīk ooche pesooweu'.

26 Kānookūloo tan toocheu' Nooje-wōöl-
čhlooēt pūkūcheha't, tan wětükemookch
'Nmīhtakwsūk, M'chūchakw oolāmāwagūnā'
tan wějemachūhat 'Nmīhtakwsūk' Nāgūmch
nūspeuwōölāmāwūkw.

27 Ha neaga kelooow-úchūna k'nūspeuwōöl-
amhūteba'ch, eebūchūl wejāooeba wějěhtagā-
mūkūtā amskooös majūhā'k.

Chapter XVI.

1 Net wějeyōöhoolékw yootūl kěkwsāäl wěl-
aman skat kūnābīskwōhmateepa.

2 Kooche-nooděh-lūkoowōk'ch emehāwig-
wamūk. Chooděhchūloo těbūnaskoolhak' e-
gěhčeh' tan toocheu' tan wěn napūhoo'lakch
ledūhasoo'ch ootūlookāwōn Nūkskamūl.

3 Ha netūl kěkwsāl tūlēhlūkooneälch ee-
būchūl skat ookūjejhawewōl N'mīhtakwsūl,
kūsūna nel.

4 Kānookūloo wějeyōöhoolékpūn yootūl
kěkwsāl wělamān tan toocheu těbūnaskoolhak
egěhčeh', mīkwedūhadūmūneā'ch kese yōö-
hoolneas'. Kānookūloo yootūl kěkwsāl skat
yōöhoolooěkkoobūnīl wějātagāmūk ūmskooös'
ma'chahak, eebūchūl koowej-āyooloopapūn.

5 Ha tūkā'ch n'tūlīh' Tan āit tan pětükim-
ītpūn, ha skat wěn kelooow' n'tūlepaběh'chim-
koo', Tama' k'tūlīh?

6 Kānookūloo eebūchūl yōöhoolékpūn
yootūl kěkwsāl, wōönmajě-dūhasooagūn
psūnēsooūl k'mūshooncōōl'.

7 Kānookūloo oolämāwagün yōōhoolékw, koochekaneāwoolte'nea ēlemachūhae. Eebūchūl skat machūhawa'n Noojewōdēhlooët skatūch püküchehāoo : kānookūloo machūhayan' n'pētūkīmach' āoolteëkw.

8 Ha tan toocheu pükücheha't, ookūlhūm-a'nh ooskitkūmīkw ooche lakūmīkssooagün, ha neaga ooche kēakwehāwagün, ha neaga ooche ūtploodūmooagün.

9 Ooche lakūmīkssooagün, eebūchūl skat oolämsütūmoonea n'hükék :

10 Ooche kēakwehāwa'qün, eebūchūl N'mihtakwsük n'tūlīh' ha kelooow' skatūch k'nūmeheepa agwōmk.

11 Ooche ūtploodūmooagün, eebūchūl ooskitkūmīkw ookinchāmūs'umūl kesitplooda'-socūl.

12 Uktana'gwōđtool kēkwsäl māch äeanil yōōhoolāgwil; kānookūloo skat kese-pūmip-toonéal tükāch'.

13 Kānookūloo tan toocheu Wōölämāwag-ünā' M'chūchākw pükücheha't, k'nīkanowtek-āookooowōch' 'mseu' wōölämāwagün iköök. Eebūchūl skatūch ooche-kūloo'seu oohükék, kānookūloo tan kēkw noo'tük ootägūnoo-dūmūn'ch, ha k'mooskēhtagoonea'leh tanil kā-deegūhagil.

14 Nāgūmūch' n'kechetūmetūhammūk'wch; eebūchūl wekwātoon'ch nel n'mūchēsoom ha k'mēssooëhtagoonea'ch kelooow'.

15 M'seu kēkwsäl tanil N'mihtakws äejil,

nel netūl n'mūchēsoo'mūl. Netwāje yōōhoolékpūn wēkwātoonch nel n'mūchēsoom ha k'mēsooēh-tagooonea'ch kelooow'.

16 Makeāwoos ha skatūch k'nūmehhepa, ha apch makeāwoos ha k'nūmehhepach'.

17 Netwāje ankwoōch tanīhī ēgēhkemajihī yōōhoodooltoo': Kēkwsāea' yoot yūhoolükw? makweāwoos ha skatūch k'nūmehhepa, ha apch makeāwoos ha k'nūmehhepach'? ha, Ec-būchūl n'tūlh' N'mihtakwsūk?

18 Netwāje yōōhootooltoočk: Kēkwsāea' yoot tan wēskoooo'tūk? Makeāwoos? skat k'chejetoonāwīn tan eetūk.

19 Sāsoos ookyjējhtoon ookütepabēhjim-koon; ha ootīha: Kooje-pabēh-chedool-te'nea cebūchūl n'tetūmoopūn, Makeāwoos ha skatūch k'nūmehhepa, ha apch makeāwoos ha k'nūmehhepa'ch?

20 Ulīhē' ulīhē' yōōhoolékw' kelooow' ūksasātēmooltepa'ch, ha koonmatēhmooltepa'ch, kānookūloo ooskitkūmīkw wōōledūhasoo'ch: ha koonmāje-dūhasooltebach; kānookūloo koonmajedūhaswa'gūnoowōl lekwoolpēhtasooōlch' wōōledūhaswa'gūnūk.

21 Apet tan toocheu kěte nēmekwōōseelit waseesūl, sēspādūhasoo eebūchūl ootēbūnas-kooehagūm egēhē; kānookūloo kese nēmekwōōseelit waseesūl, māch skat mekwedūhadūmooūn oosēspādūhasooagūn edoocheoole-dūhasit pūmowsooenooūl oonūmekwōōselīn ooskitkūmīkw.

22 Ha tūhaloo kelooow' tūkā'ch čleheyčkw oonmaje'dūhasooagün ; kānookūloo apch k'-nūmehoolpa'ch, ha k'mūshoonooōl ooledūhasoo-wewūl'ch, ha kooledūhasooagūnoowōl skatūch wēn wekwčhtagooneāl.

23 Ha net na keesook skatūch kěkw kweloodūmooepa'ch. Ulīhē, ulīhč, yōōhoolčkw, tan kěkwsā wěje-kweloodūmčkw N'mihtakwsük nooesooūnük, k'mílkoonea'ch.

24 Tūkā'ch tūkkeu' měskw kěkw kweloodūmootepe nooesoonük. Kweootūmootīkw ha k'mūsūnūmūneách, wělaman koolcdūhasooa-gūnooōh p'sūntātasoo.

25 Yootūl kěkwsāäl yoohoolākwil kweloo-āwěstooa'gūnük. Těbūnaskooihak ch'kooihč tan toocheu skatūch kūlooloopa kwelooāwěstooa'gūnük, kānookūloo paběk-agūnootūmoolnea'ch N'mihtakws.

26 Neet keesook wekoodūmânea'ch nooesoo'ünük ; ha skat ūktihooloopā pabatūmooā-oolüpach N'mihtakwsük.

27 Eebūchūl N'mihtakws Nāgūm kūsēl-mūgooōh, eebūchūl kūmoosalepapūn, ha neaga koolāmsütūm-ootene-apūn noojīhan Nuks-kamoo ikōök.

28 Noochehapūn N'mihtakwsük ha pūk-ūchehapūn ooskitkūmīkw. Apch nūkūtūmūn ooskitkūmīkw ha n'tūlīh' N'mihtakwsük.

29 Tanīk wějekělikemoojík oohūkěk oote-hawōl : Tūkā'ch ūkpaběkāwěst', ha skat kwe-looāwěstoo.

30 Tūkā'ch n'kūjeje'toonā'n k'nūkakchejetoon m'seu kēkwsāl; ha skat kootūmetūhatūmooūn wēn k'pabēhchimkoon. Ooche yoot wēje-wōōlam-sūtūm-ootečk kel koojihapūn Nūkskamoo īkōōk.

31 Sāsoos ootasedāma: Tūkā'ch koolāmsūtūmooteeba? Sagihtōōk, tēbūnaskooīhak chkooīhē, ha neaga egēhē, tan toocheu ūkse-sēhlūgaba'ch m'seu wēn weekūk, ha k'nūkanūkkūleba'ch n'pēskoodēch. Ha skat n'pēskooweu', eebūchūl N'mihtakws n'wejāakw.

32 Yootūl kekwsāāl yōōhoolēkwipūnīl wēlaman nel n'hūkēk wōntūkāooagūn ūkteēnea. Ooskitkūmīkw ūkteēnea wōōnmāje'dūhasooagūn; kānookūloo wōōledūhasooltīkw: nel n'kēsepeēmsūnootūmūn ooskitkūmīkw.

Chapter XVII.

1 Yootūl kūlooswa'gūnūl Sāsoos etūkūb'-ūnīl, ha spūmūk spūmkeek ūlaboopūn, ha c-tūmoopūn: Me'takwe' tēbūnaskooīhak egēhē k'chetūmetūhamā'n kwōōs, wēlamān kwōōs kechetūmetūhamūkw kel.

2 Stūkā' kel ēlemiltūpūn ootūpēltūmūn m'seu m'hūk, wēlamān oomcelān askūmows-ooagūn m'seu tanīhī miltūbūnīhī.

3 Ha yoot net askūmows-ooagūn, ūknūnagoon kel tēpōōkt wēlāmāwe-Nūkskam-weūn, ha neaga ookūjejehā'neā Sāsoos-Neweskool tan pētūkīmtūpūn.

4 Nel kechetūmetūham-ūloopūn k'takūm-

eegook : n'kesātoon lookāwagūn tan meleūnpūn n'tūlooka'dūmūn.

5 Ha tūkā'ch, Me'takwe', oochikchetūmetūhamen kel ūkhūkēk net k'chetūmetūhamkoosooa'gūn īkōök tan nescéyūkwipūn měskw kěhtakūmīgwenook.

6 N'takīnoowātooñāpūn kooeesooūn nīktūk pūmowsooenooūk tanīk wěje-meleūnpūnīk ooskit'kūmīkw. Kel něhkētkūk, ha kel k'melenūk, ha oosaktūm-ÿneapūn ūkūlooswagūn.

7 Tūkā'ch ookūjejetoo'nea m'seu kěkwsäl tanīl kese meleūnpūnīl oochehē ūkhūkēk.

8 Eebūchūl kūlcosooa'gūnūl tanīl meleūnpūnīl, n'melanā'pūnīl, ha oomūsūnūmūneibūnīl, ha ookūjejetoonea oolamāwagūn īkōök noojīhan kel ūkhūkēk, ha oolāmsūtūmoote-neapūn k'pētūkemcepūn.

9 N'pabatūmooāwōk. Skat n'pabatūmooāootūmooūn ooskit'kūmīkw; kānookūloo n'pabatūmooāwōk tanīk meleūnpūnīk, eebūchūl kel nīkt.

10 Ha m'seu kekwsäl tanīl nel, kel na neetūl ; ha tanīl kel, na neetūl : ha nel wějīk-chetūm-metūhāmkoose neetūl.

11 Ha nel skat agwōmk n'tūlmēeu ooskit'kūmīkw; ha yooktūk ēooltooūk ooskit'kūmīkw, ha nel n'pūkūche āēūn. Nūkskamwe-Me'takwe', ankāooōn yooktūk kooesoo'ūnūk tanīk meleūnpūnīk, wělamān lepēskoowewūkch, stūkā' keloon ēlepēsoo'wēūkw.

12 Tan kwēne-wejehāmook, n'tūtūlankāoo-

abūnīk kooesooün̄k. Tanīk yōökt meleün-pūnīk n'tankāooa'būnīk' ha skatama wēn skwōöskā'daseu', tēpōökt skwōöskēhlūtooagūn ookwōösūl, wēlamān tan Nūkskamāwā' Wīk-heegūn eetūk n'kekakesātasoo.

13 Ha tūkā'ch n'pūkūche tan āeūn, ha yootūl kēkwsāl ētleëtūmanil ooskit'kūmīkw, wēlamān ooteē'nea nel nooledūhaswagūn n'-kekapsūnātasoo oohūkāwōk.

14 Melanāpūn ūkūlooswagūn, ha ooskit'-kūmīkw ootakwedūhamabūnīhī, eebūchūl skat tūlāowoolte'weūk ooskit'kūmīkw, stūkā' nel skat ēle-tūlāyaweu' ooskit'kūmīkw.

15 Skat wekoodūmoolooün kooje-wekw, wēhlān ooskit'kūmīkw; kānookūloo kooje-ankāooanp mūdooāooa'gūnūk.

16 Skat tūlāowoolte'weūk ooskit'kūmīkw stūkā' nel skat ēletūlāyaweu' ooskit'kūmīkw.

17 Ooche-nūkskāmāwāuëhlān nāgūmow koolāmāwa'gūnūm ikōök; ūkūlooswagūn oo-lāmāwagūn net.

18 Stūkā' kel ēleülgemeünpūn ooskit'-kūmīkw nel, netna nāgūmow' ēlehūlgeemōök ooskit'kūmīkw.

19 Ha ooche nāgūmow nūkskamāwēhlūs, wēlamān nāgūmow ooche-nūkskamāwā-tasoolte'nea oolāmāwagūn ikōök.

20 Ha skat tēpōökt yookt n'pabatūm-ooāwow'eūk, kānookūloo neaga ooche 'mseu tanīk ooche-oolāmsütūmūn'ea n'hūkēk ookūl-ooswa'gūnūmooikooök.

21 Wělamān m'seu nā'gūmow oopěskoo-e'nea, stükā' kel, Me'towkwe', ēleheeyün n'hükëk, ha nel ūkhükëk n'tih, nā'gūmow eooltooč'p ūkhükäānook. Wělaman ooskit-kümíkw oolâmsüt'ümün kel ūkpětükemee-pün.

22 Ha kechetümetühamkoosooagün tan meleünpün, nel 'nkesemelân, wělamān oopěskooe'nea stükā' keloon ēlepěskoo'eukw.

23 Nel n'tih oohükawök, ha kel ūktih n'hükëk, wělamān nāgūmow ookekawöle-pěskooéhlan, wělamān ooskit'kümíkw ooküjejetoon'ch kel ūkpětükemeeepün, ha ūktüle-moosalân nāgūmow' stükā' nel ēlemoosa'leün.

24 Me'takwe', n'pawa'tümün tanik meleünpün'k n'wejāagoon tan äe; wělaman ūksugihloo'neə n'kechetümetüham-koosooagün tan meleünpün; eebuchül küsélmeepün měskw ooskit'kümíkw kesetasinook'.

25 Uksüsäuë-me'takwe', ooskit'kümíkw skat k'nünagooünäweepün, kānooküloo nel k'nünooloopün, ha yookt ooküjejetooneapün kel pětükemeeepün.

26 Ha n'takenooātooñäpün kooesooün, ha n'takenooātoo'ñch, wělamān ūksélmuñkw-sooagün tan wějiksélmeeyünpün eoop' oohükawök, ha nel n'teüp oohükawök.

Chapter XVIII.

1 Tanëk Sāsoos kese-eetüküpün yootü'l külülooswa'günül ülehääpün máweu' tanihl

ĕgĕhkemajihī ūkamūk sebooses Kĕdlŭnk, tan tĕt ālkpūn 'npesonkekān, tan nāgūm kĕsūh-hātpūn ha neaga tanihī ĕgĕhkemajihī.

2 Ha Sooda tan ēhke'nooĕhlatpūn ookuj-ejetoonāpūn yoot kŭtakūmilkwses, eebăchūl Sāsoos mĕskeu' ootălehanāapūn ha maweu' tanik wĕtükĕhkemoojik oohukék.

3 Netwāje Sooda kese wekwĕhla oomawōhkān ooskedape ha neaga Pălooseūk ha k'chepatăleasūk ooskenoosumooč, pĕdabasoobūnīk net tĕt pĕdasĕnūmatoo'būnīk ha pūsakwhĕnmagūnoohooltoo'būnīk, ha n'sakoosooünhooltoo'būnīk.

4 Netwāje Sāsoos ookujejetoonāapūnīl m'seu kĕkwsăl tanil kĕdeegūhagil oohukék, ha ootăle-hanābūnīhī ootehabūnīhī: Wĕn kwelooĕhĕkw?

5 Ootasedāmawa'būnīl: Sāsoos Nasālĕtkāoo. Sāsoos ootīha: Nel nŭt nāgūm: Ha neaga Sooda tan ēkenooĕhlatpūn oomowegaboo-ĕnbūnīhī.

6 Netwāje kese yūhātpūn, Nel nŭt nāgūm sĕteiabasoo'būnīk ha m'sakūna-tĕscol-too'būnīk, k'takūmeegook.

7 Netwāje apch oopabĕh-chemabūnīhī: Wĕn kwelooĕhĕkw? Ha etămoootoo'būnīk: Sāsoos Nasālĕtkāoo.

8 Sāsoos asedamat: K'tehoolooobapūn nel nŭt nāgūm: netwāje kwelooĕhyāk w kesĕltūmwōök nektük oomăjeabase'nea.

9 Welamān kŭlooswagūn ūlihē tan

ectūmūnpūn'. Niktük tanik meleūnpūnık skatama wén n'kuskahlaoo.

10 Net Semoo Peäl tūmookěhtüheegün ootein ha oon̄'kwakātoon, ha ootükümal 'khepatül'eas ooskenoo'sümül ha oomüntëhmooön enakatooä oochâlgüs. Yootül ooskenoo'sümül lewe'sooül Malküs.

11 Netwāje Sāsoos ootihal Peälül: Pesěht apch petülow'ünük üktümkwěhtüheegün: toošsmoo'teül tanil N'mihtakws melitpünil, skatücha'l nükahlow'?

12 Toocheu' noopāusāwín ha neaga kěsteenük ha ootăpüsésümooö Lěsweesük ootakoonawöl Sāsoosül, ha cokülpelawöl.

13 Ha tūmk oopěje-külatükünawöl Anüs eebüchül Anüs Keieep oosilhoosül, ha Keieep tülükche-patüleasňweu' net peme'gütük.

14 Ha Keieep nüt nágüm tan yühatpün Lěswees mowägünootümatit ooche-kanewinp' pěskw ooskedap oocheméchenen ooche pümowsooenoo.

15 Ha Semoo Peäl ha neaga kütük nootükěhkemoot, oonoosookooawöl Sāsoosül. Nüt nootükěhkemoot oočikchijekwōsso k'chepatüleasoołkōök, ha ūküsāwījāwöl Sāsoosül k'chepatüleas weekük.

16 Kānooküloo Peäl skěh khagünük kwōochümeu'. Netwāje net nootükěhkemoot tan oočik-chijekwōsso k'chepatüle..soołkōök nootěhěha ooküloolål pílskwěsesül noojiskhangüněleejil, ha ooküsägeemäl Peälül.

17 Toocheu' pilskw̑ses noojiskhagūnět ootihal Peālūl: Skatea' kel p̑esk̑ tanik nootük-ěhkemajih̑ woot ooskedap? Eetūm: Nel skat.

18 Ha nootlookhūteejik ha neaga ɔp̑sāā-sūk net tet skūltooūk; kes̑tootooūsoowōök mūgūseūl, eebūchūl ūtkāoo, ha tūle-oosooltō-ōuk, ha Peāl oomowega booīn' ha tūloo-oosoo.

19 Netwāje k'chepatūleas pabēhchemāl Sāssoosūl ooche ěkěhkemajih̑ ha neaga ooche ootükěhketoagūn.

20 Sāssoos ootasedāmāl: N'měsooe-ooskoo-oodūmūnāpūn ooskit'kūmīkw; mājemeu' n'-tūtlükěhkeg̑meepūn hemeāwigwamūk, ha neaga k'chehemeāwigwamūk, tan tet 'mseu Lesweesūk ětlemowehatit. Ha měskw kěkw keg̑emeu' n'teetūmookoopūn.

21 Kěkwsā' nel wějepabēhche'meūn? pabēhchemān' níkt noodoołtpūnīk. Sag̑iht, nā'-gūmow ook̑jejetoo'nea tan yōöhookpūn.

22 Yoot keseheetūk, p̑esk̑ noojitkwōön-kēt tan kwīheu' sěhkēt, oosūkskātooöl Sāssoosūl ooseeskōök, ootihal: Net tēleasedāmūt k'chepatūleas?

23 Sāssoos ootasedāmāl: Wōbūlāwěstoo-ǒnsūpūn ochīnspeuwōöläm' āwōbūlhāk; kā-nookūloo woolāwěstooǒnsūpūn, kěkw wāje tūkūmeūn?

24 Anūs ootūlp̑chetakānūl kūlpe'sooūl Keie'pk.

25 Ha Semoo Peāl skēh ha oo-oosoo. Netwāje ootehawōl: Skat ea kel p̑esk̑ nāgūm

nootükëhkemajlhí? Nāgūm eegünāwě, ha eetüm: Nel skat.

26 Pëskooük nikt k'cheapat'l'eas ooske-noosüm, ootülnäbämül nāgūm tan oochalgüs Peäl mëntëhmooötpün, ootihal: Skat ktüle-nüme-hoo'loopüs kel n'pesoon-kekanük neseu' nāgūm?

27 Apch netwāje Peäl eegünāwě, ha woolëutě nabaha [ahām] mütëhtaksöö.

28 Toocheu ooche-majëp-ha'nea Sāsoosül Keiepk, ha ootülpawöl k'chesakümweegük. Ha oospasake'u: ha nāgūmow skat ūkseaba-se'weük k'chesakümowlgwamük, wělamân skat ootoogwōgwěh-tasool-teunea; kānooküloo wělamân ooksesemeje'nea nānkümehagāwā' wikhüpaltémük.

29 Peloot netwāje ūlenoodühat āoolteelít ha eetüm: Kěkwsā' m'setooagün pějíptooëkw woot ooskedap?

30 Asetégül-oosool-tooük ha ootehawöl: Skat wōbūlookāwenooweekooosübün', skatüp ūkmeloonāwīn kel.

31 Peloot netwāje ootihá: Kelooow' we-kwěhlook ha t'ploomook, lítploomook tan ēlküm'awík ūkbootoosoagünoowō. Netwāje Lěsweesük ootehawöl: Neloon skat n'keseltümagāoon'āwīn' n'nāpahaněn' wěn.

32 Wělamân Sāsoos ookülooswagün ūlöhë tan eetüküpün tanüp ūleegün n'pooagün na-poohooht.

33 Peloot netwāje apch ūksahat k'chesa-

kūmow-īgwamūk' ha nooīhk weman Sāsoosūl, ha ootīhal: Kel net Lēsweesūk ookīnchā-mūsmoowōl?

34 Sāsoos asedāmāt: Koojewīlh'tūmun tā yoot kel ūkhūkček? kūsūna kūtūkik k'tehoo'-goon ooche nel?

35 Peloot asedāmat: Nel ea' Lūswees? kel něktōökūmīkseeékw ha neaga k'chepad-ūleasūk n'mílkānāápūnīl kel. Kěkw kese-ūlookěps'?

36 Sāsoos asedāmat: Nel n'kīnchāmūswakīm skat yoot ooskītkūmīkw tūlāaweu'. N'kinchāmūswakīm tūlāawīk yoot ooskītkūmīkw, nooskenoo'sūmūk ooche-megakhūtenea'p nel skat n'pooněhlūgāwūn Lēsweesūk oopete-noo-ow-īkooōk Kānookūloo tūkā'ch n'kīnchāmūswakīm skat tūlāaweu' tēt.

37 Peloot netwāje ootīhal: Kīnchamūsoo ea' kel? Sāsoos asedāmat: Kel kese-eetūmūn, eebūchūl n'kīnchāmūsoo. Ooche yootūl wějenūmeekwōōseanpūn, ha ooche yootūl wějepūkūche-ayānpūn ooskītkūmīkw, nūspen-wōdłāmādūmūn oolāmāwagūn. M'seu wěntan ētlāowīt oolāmāwa'gūnūk, jīksūt'ūmūn ēlāwěstoo.

38 Peloot ootīhal: Kēkwsā' ea' oolāmāwagūn? Ha kese eetūk yoot apch ootūle-noodūha'n Lēswees āooltelīt, ha ootīha: Skadama n'mūskūmooawūn āwōbūlāta'kw oohūk.

39 Kānookūloo k'tūlmahtooba n'pooněhlan ooche kelooow' pēskw nānkūmehagāwā' wīk-

hǔpaltem̄k. Koole-dūhadūm̄n'ca netwāje nel n'poonēhlān ooche kelooow' Lěsweesük ookinčamūs-ūmooōl?

40 M'seu' netwāje apch kintakwsooltooōk, etūmootooōk: Skat woot, kānookūloo Balaba's. Net Balaba's kūmootūnēsks.

Chapter XIX.

1 Toocheu' netwāje Peloot wekwēhlal Sāsoosūl ha oomatūhal.

2 Ha sūmagūnūsük ootūluskūn-wōtūmūn'-ea chetookā'pesoot' menooseā', ha oochetookā-pela'nea, ha mooskwōōnīmkwōōpēhtēh wesāgūnūsoot' oonasāhtooōnea.

3 Ha pētabase'neal, ha etūmootooōk: Koolasekoopūn kel kīnchamūsweūn Lěsweesoōlkōōk. Ha ookaske-gwēhtahawōl.

4 Peloot apch ootūlīhan ha ootīha: Sagīhtōōk, n'pējīpha āoolteēkw koojīkchījētoo'nea nel skat 'nmūskūmooūn patawēhka-sooagūn oohūkēk.

5 Netwāje wēchkooe-noodahat Sāsoos oopūskūmūn chetookā'pesoot' menooseā', ha neaga mooskwōōn-īmkwōōpēhtēk wesā'gūnūs-ooot', ha ootīha: Sagīhtōōk ooskedap'.

6 Netwāje k'chepatūleasük ha noojīk-wōōnkateejīk nēmehatīt, ūksekowā-wēstooōk, etūmootooōk: Sedakwtaha'n! sedakwtaha'n! Peloot ootīha: Kelooow' wekwēhlook ha sedakwtoohook! eebūchūl nel skat n'mūshūmooūn patawēh-kasooagūn oohūkēk.

7 Lěsweesük ootasedāmawōl: Bootoosoo-

ag̃ün n'te'-enā'n : ha neeloon n'bootoosooa'-g̃ünün ělkūmawīk chooe-měche-něp' ; eebūch-ūl lěhlūsoopūn Nūkskam ookwōčsīn.

8 Netwāje Peloot nootük yoot kūloos-wag̃ün, oopeāmesěksřn,

9 Ha apch ūksěhě k'chesakūmowigwa-mūk, ha ootīhal Sāsoosřl : Tama' ktūtlāyow' ? Kānookūloo Sāsoos skadama ootaseděmow'-eūl.

10 Toocheu' Peloot ootīhal : Skat kūl-ooleu ? skat ūkūjejetooün nel n'teřn tūpěl-tūmooag̃ün ūktasedakwtūhoo'lūn ? ha neaga n'teřn tūpěltūmooag̃ün ūkpooněhlūlūn ?

11 Sāsoos asedāmat : Kel skatüp ūktē-ewün tūpěltūmooag̃ün ooche nel, skat ooche-mīl'oomook' spūmūk. Netwāje nāgūm nūt tan melooět n'hūk, peěmkekoon lakūmīksooag̃ün āit.

12 Net wějātagāmūk Peloot ootūkwāje-booněhlal. Kānookūloo Lěsweesřk kíntakw-sooltoořk etūmootoořk : Pooněhlūt wōot ooskedap, skat koosewāwewün Sesřl. Tan wěn kesěhlūsít ookinchāmūsoořn, oonathūmoořl Sesřlřl.

13 Netwāje Peloot nootük yootüll kūloos-wa'g̃ünřl, oonootěphāl Sāsoosřl ha ūpěssoo bootoosoo-ag̃une-kwootüpoot', tan tět lewih-tasoo Lapskūneeg̃ün owt, ha Lěsweesoođdoo-āmūk, Gabbata.

14 Net kesook oolăjooltiň nankūmeha-gāwā' wīkhūpaltemūk, ha tamahal' paskwě.

Ha ootīha Lěswees: Saglīhšök, kīnchāmūsmooōh!

15 Kānookūloo kīntakwsooltooūk: Ulmīpha'n! ūlmīpha'n! sedâkwtūha'n! Peloot ootīha: n'tase'dakwtaha'ch kīnchāmūsūmooō? K'cheapatūleasūk ootasedāmawōl: Skadama n'teewawīn kīnchāmūs tēpōōkt Sesūl.

16 Toocheu netwāje oopoonātooōnān'eal Sāsoosūl oopeteenooōk ootasedākw-tūhaselīn. Ha nāgūmow wekwēhlawōl Sāsoosūl, ha ootūl-īphawōl.

17 Ha pūmegalal oochebeat-koomūl, ha ūlīhě net tan ēlewīhtasīk, Oosūgatūp, tan Lěswesoođooāmūk lewīhtasoo, Cölgöta;

18 Tan tēt ētle-sedâkwtūhatīt, nāgūm ha neaga sedâkwtūhasooūk kūtūkīhī nesoo wejāachīhī, tūhēdooīkagoo, ha Sāsoos ā'baseu'.

19 Ha Peloot wesooūnhasoo āwīkhūk, ha oosasetaskēhtoon chebeatkōōk. Ha ūlooīkhasoo: Sāsoos Nasalētkāoo, Lesweesūk ookīnchāmūsūmooōl.

20 Netwāje yoot wesooūnhasoo ūktanākwsooūk Lěsweesūk ēketūmootīt, eebūchūl net ētlesedâkwtōōhoot kweheu' oodāānēk; ha ūlooīkhasoo Lěswesoođooowāweu', ha Glekāwōdoowāweu', ha Iāttūnwōdoowāweu'.

21 Netwāje Lěsweesūk ookechepatūleasūmooō ootīhawōl Pelootūl: Moo sak ūlooe-kūmookūch', Lěsweesūk ookīnchāmūsūmooōl: ūlooīkhūmoon'tak': Eetūmoopūn nel Lěsweesūk ookīnchāmūsūmooōl.

22 Peloot asedāmat: Tan keswīkhūm, n'kesewīkhūmūn.

23 Toocheu' sūmagūnūsūk kese sedakwtūhatit Sāsoosūl, wekwēhtooōn'eal oohūlgwootāwāgūnūl ha oonāwīchpūnmūneal, ātāseu sūma gūnūs n'koojechpūt; ha neaga ootūpskwōōns. Net pūskoonas skadama legwōdīgūneu', ha ooche-maje-atūketa'hasoos' kwōōnaskweu malūmūtā ēmēkāu'.

24 Netwāje yōōhoodooltooūk: Chegow' skat skwōōskenā-too'wūkw, kūtootēhmow-tooltenēch tak wēnūch oomūchēsoom. Wēlaman Nūkskamwā Wikheegūn tan eetūmooūk ūlīhē: Oosesēnmān'eal n'tūlkwōōtāwa-gūnūl, ha ookūtootēh-mowtool-te'nea n'tūpskwōōns.

25 Yootūl kēkwsāl sūmagūnūsūk ēlook-hūteetītpūnīl. Ha kweheu' skūltooūk Sāsoos oochebeatkoomūk, Sāsoos wegoowōōsūl, ha neaga Male Clopūs oonesooeteejīl, ha neaga Male Mādlān.

26 Sāsoos netwāje nēmīhat wegoowōōsūl ha neaga net noodūkēhkemoojīl tanīl moosalajīl sēhke kwīheu', ootīhal wegoowōōsūl : Apet, sagehan' kwōōs.

27 Toocheu' ootīhal noodūkēhkemoojīl : Sagehan' kegoowōōs'. Ha wējātagāmūk net tūpaskoodeegūn nūt noodūkēhkemoojīl ootūlīphal weegūk Sāsoos wegoowōōsūl.

28 Net agīmte Sāsoos eebūchūl ookūjejihtoon m'seu' kēkwsāl tūkā'ch n'keka-kesātasīn,

wělamān Nūkskamwā' Wíkheegün tan eetū-mooč̄ kesātasoop, eetūm : N'kūtoowōsūm.

29 Net mallkeēses net ūpoo p'sūnpē penegūl ; ha oochīpsūnpātoo'nea sīnkūlateegün, ha oonasakw'hūmūn'ea ha ootūlakwhūmooōn'ea cotoonūk.

30 Sāsoos netwāje kes mēs'ūnūk penegūl, eetūm : Kesātasoo ha ūlaagoo, ha ēkoolamoo.

31 Netwāje Lēsweesūk eebūchūl oolajoo-agūnekeesook net keesook, wělamān m'hūk-eūl skatūp ëeuëūl chebeatkwikök atlasimooe-kesookük, eebūchūl net atlasimooekeesook k'chekeesook net, oopagoowōōma'nea Pelootūl ookatooōl tūmīhtēhmoo-ootūp ha pūlewoopliphak.

32 Netwāje sūmagūnūsūk pědabase'nea ha tūmēhtooōn'eal tūmkāwāl ookatūl ha neaga kūtūkīl tanīl wej'e-sedakwtoohoot.

33 Kānookūloo pějeēe ūt Sasoosūl ha němehatīl ooměchenalīn tūkā'ch, skatama ootēmēhtooōw'neal ookatūl.

34 Kānookūloo pěskw nīkt sūmagūnūsūk oosaphal ēpmělwalit tūkūteegūnūk, ha nūk-ūsaeu' pūgahkūn ha samagwōn wějesakhee-jooūk.

35 Ha nūt tan kese-nūmīhtakw kesīnspeuwōōlaměh, ha oonūspeuwōōlāmāwagūn oolamāweu', ha ookūjejlhtoon tan eetūk oolamā, wělamān kelooow' neaga koolamsūtūm-ootenea'p.

36 Ebūchūl yootūl kēkwsāl wējekesātase-gīl wēlamān tan Nūkskamāwā' Wīkheegūn edūmooōk, ūlāu: Pēskoon ooskūneesūm ska-tūch tūměhtaseu'.

37 Ha apch kūtūk tan āwīkhasik Nūks-kamāwā' Wīkheegūn ikōök, eetūmooōk: Ootūs-agehawōl'ch nāgūm tanīl saphatītpūnil.

38 Ha agimtē yoot, Soosēp tan tūlā' Alīmūteāk, tan Sāsoos oohūkēk wētūkēh-kemoot', kānookūloo ke'gemeu' eebūchūl oonūgaala Lēswees, pagoowōōman Pelootūl ookesēltūmagoon oomajēptooōn Sāsoosūl oohūk: ha Peloot ookesēltūmooōn. Netwāje pūkūchehē ha oomajēptooōn oohūk Sāsoosūl.

39 Ha neaga Nīkoodēm pūkūchehē tan tūmk oopūkūchehanāāpūnil Sāsoosūl ne'-baeu', ha oopējiptoon [n'pesoonūl] mūl ha alos wowēūkihē tamaha'l n'koodāt'kw kēsít-keegoon.

40 Toocheu' wīhkvwēhtoo'ōnea Sāsoosūl oohūk', ha wīsēgēhlawōl atoolhawā'gūnōōl, maweu yootūl melepoonkīl: tan Lēsweesūk eclēhlahtīt n'poonenooūl pooskūnatīt.

41 Net tan tēt ētlesedākwtūhootpūn n'pe-soonkīkan ēupūn, ha n'pesoonkīkanūk ēupūn pelā' pooskūnegūnalūkw, net tēt mēsk wēn māch kese poonawūnaweeepūn.

42 Netwāje net tēt poonatīt Sāsoosūl ooche Lēsweesūk oolajoo-agūne-keesook-ūmoowō; eebūchūl net pooskūnegūnalūkw kwīheu ēupūn.

Chapter XX.

1 Net ūmskooðsāwā' keesook kese atlas-mooekiskâk, Male Mädlän püküchehē poos-künlgünalügöök wesüge-oospasweu' chēl māch piskütpooküt, ha nūmīhtoon pūnōpskw wějesāma-tasiks pooskūneegünalügöök.

2 Netwāje kwōskwhoo ha oopüküchehanūl Semoo-Peälūl ha kütükil noodükěhkemoojil tanil Sāsoos kěselmajil, ha ootīha: Oo-chemajiphawow Uksakūmamūnoodūl pooskūneegünalügöök, ha skat n'kūjejetoonāwīn tan tēt poonatits.

3 Netwāje Peäl machěhē ha kütük noodükěhkemoot, ha pětkaootooūk pooskūneegünalügöök.

4 Ha tükweu' kwōskhooūk, ha kütük noodükěkemoot oonükülal Peälūl, ha tūmk püküchehē pookūneegünalügöök.

5 Ha chetooōmkwěssit ha oonūmīhtoonūl atoolhawěg'ūnool ēlagwāgīl, kānokūloo skadama ūksěhāwe.

6 Toocheu' Semoo Peäl oopükuchehan oonoosootěhkooöl ha ūksěhē pooskūneegünalügöök, ha oonūmīhtoonūl atoolhawěg'ūnool ēlagwāgīl.

7 Ha kasegūhoosoot' tan wīsātpěbesitpūn, skat wītāwe atoolhawěgūn īkōök, kāncokūloo kesangūnasoo ha chpahtē.

8 Toocheu' netwāje kütük noodükěhkemoot neaga ookūsahan, tan tūmk pěgūche-

hatpūn pooskūneegūnalūgōök, ha oonūmīhtoon ha oolamsūt'ūmūn.

9 Eebūchūl měskw oonūstūmoonea tar ēlwíkhasík Nūkskamāwā Wikheegūnūk, chōö oochenūmchēsoo n'pooa'gūnūk.

10 Netwāje nootükēhkemoojík apch machēhkow-ootooük wegoo-owíkooök.

11 Ha Male skěh kwiheu' pooskūneegūnalūkōök kwūchūmeu', tūldāmoo. Ha āptūdāmīt cheetooōmkwēssit ha oopooteapūtūmūn pooskūneegūnalūgōök.

12 Ha oonūmīha neesoo asāle wōbēgūnūhmook, ēbelejīlhí pěskw ēlkwēsīnlītpūn, kūtūk šlsedēsīnlītpūn Sāsoos oohūk ētēkpūn.

13 Ha asāleük octehawöl : Apet, kěkwsā' wětā'meūn ? Ootīha : Eebūchūl majěphawow' n'sakūmam, ha skat nkūjejeha'weūk tan tět pooněhlatīts.

14 Kese eetük yoot wěswěgaboowěssoo ha oonūmīhal Sāsoosūl sěhkělejīl, skatūloo ookūij-jejeha'weūl Oosāsooswelīn.

15 Sāsoos ootīhal : Apet, kěkwsā' wětā'meūn ? Male ledūhasoo noojīn-pesoон-kekanihkět, ha ootīhal : Sakūm, kel kese-majěphūtsūpūn, n'stūoomoođn tan tět poonūt, ha nelūch n'majěpha.

16 Sāsoos ootīhal : Male ! Male kwōł-pega-boowěsoo ha ootīhal [Lěsweeswōdooāmūk] Labone ! tan eetūmooök, Noodükēhkegāmīt !

17 Sāsoos ootīhal : Moo sak saměhlee-

kūch, eebūchūl māch mēskw noonagīhow N'mihtakwsūk. Kānookūloo ūlīh' n'sewēsūk āooltetit ha k'tihan, noonagīh nel N'mihtakwsūk' ha kelooow' K'mihtakwsooōk, ha nel Nūkskamk, ha kelooow' Kūnūkskamooōk'.

18 Male Mādlān pūkūchehē ha pějíptooōn kūlooswagūn noodūkēhkemoojík net nāgūm ookesenūmīhal Uksakūmamūnoodūl, ha yootūl kēkwsāäl ookesē-yūhōochūl.

19 Netwāje net keesook wělagweewík am-skooōsāwā keesook, kese atlase-mooekískak, ha khagūnūl k'pahasooōl ētle-mowe-hatit nootūhkēhkemoojík eebūchūl oonūgalawō Lěs-wees, Sāsoos pūkūchehē ha ābaseu sěhkēh, ha ootīha: Wōntūkāooagūn ēich ūkhūkāwōk.

20 Ha keseyūhat neetūl kūlooswa'gūnūl ooměswāttooanūl oopetenūl ha ēpmělwōt. Toocheu' noodūkēhkemoojík wōoledūhasool-tooūk němehatit Uksakūmamenooōl.

21 Netwāje apch Sāsoos ootīha: Wōntūkāooagūn ēich ūkhūkāwōk. Tan ēle-ūlgemītpūn N'mihtakws nel ēleūlgimlēkw kelooow'.

22 Kese eetūk neetūl ooněssāmootooōh, ootīha: Kūmūsūnawō Wějeoolenewěskwīt.

23 Tanik wěník ootūlkūmíkssoagūnoodūl 'nhěltūmooékw, n'hěltūmooanūl: ha tanik wěník ootūlkūmík-sooagūnoodūl skat n'hěltūmooākw, skat n'hěltaseweūl.

24 Kānookūloo Tooma tan elewehoot neaga Tūkwēs, skat wejāoo-owibūnihl tan toocheu' Sāsoos pěg'ūchehat'.

25 Netwāje kūtūkīk nootükēhkemoojík ootihawōl: Uksakūmamūn kese nūmehanoo. Kānoockūloo Tooma ootīha: Skat nūmīhtooawōn' oopeteenūk chīlmeegil chīsūkheegūnūl, ha skat pejēh'tooōn (n'tūlooigūnlch) n'pūskēlchawūn chīlmeegil chīsūkheegūnūl, ha skat poonēh'tooōn' n'peten ēpmēlwōt, skatūch noolāmsütūmooūn.

26 Ha kese oogūmoolchīn kēsoogūnūkāk noodūkēhkemoojík apch mowīh'eyūk lāmīgwām', ha Tooma wejāooō, ha Sāsoos pūkūchēhē kha'gūnūl k'pahasooūl, ha ābaseu' sēhkēh, ha eetūm: Wōntükāooagūn ēīch ūkhūkāwōk.

27 Agīmtē ootīhal Toomahūl: Chkooěht ūkpūskēlchowūn lā sagihtooīn n'petenūl, ha ch'koolnskēs' ha poonēh't ēpmēlwei': ha moo sak kūlootūmookūch, kānoockūloo woolāmsütūraoon'.

28 Tooma asedāmat, ootīhal: N'sakūmām, ha Nūkskamūm.

29 Sāsoos ootīhal: Tooma, eebūchul kesenūmīhī kesewōlāmsütūmūn: wōlāooltooūk tanīk skat nēmetootīkw, ha kese wōlāmsütūmūn'ea.

30 Ha ūktanagūttool kūtūkīl kenooōskoodeegūnūl Sāsoos kesātakwpūnl ēlkwābehaliit ēgēhkematpūnlhī, tanīl skat āwīkhaseenookīl yoot wīkheegūnūk.

31 Kānoockūloo yootūl wējewīkhaseeegil wēlamān kelooow' koolāmsütūmūnea'p Sāsoos

Oonewěskoo İn, Nūkskam Ookwōsūl; ha wělamān kteēneap askūmowsooagūn ēleoolāmsūtūměkw.

Chapter XXI.

1 Agimtě yootūl kěkwsāäl Sāsoos āłch leměsooělūsoo nootükěhkemajihī kwīheu' Teibeleūs oosoobākoom. Ha yoot ēleměsooělūsít.

2 Moweooltooūk Semoo Peāl, ha Toomatan lewesoo Tūkwēs', ha Nataneāl Cānāk Goolelětk tūlā, ha Sēbūde neesoo ookwōs', ha neesoo kütükīhī noodükěhkemajihī.

3 Semoo Peāl ootīha: Nājenūměsöök'. Ootīhawōl: Ha neloon na wejāoolübūn. Unoomaje-abase'nea, ha těběsooltooūk sloopūk, ha net pěmītpookak skadama kěkw nāpatoo'eūk.

4 Kānooküloo ēhchěhwōk Sāsoos sěhkěh pěmamkīkak; kānooküloo nootükěhkemoojīk skat ookūjejhawewōl Oosāsoosweelīn.

5 Netwāje Sāsoos ootīha: Wasestōök, ūkteēnea kěkwsā' mechasīk? Ootaseděmawōl, Skadama.

6 Ootīha: Lejooǒhpěhlōok aap enakadook sloopūk, ha k'muskümüneā'ch. Netwāje chooǒhpělatīt, ha tükāch ootalooetěběh-lawōl kěsīptūhoogět nūměs.

7 Netwāje nūt noodükěhkemoot tan Sāsoos kěsēlmajīl ootīhal Peālūl: Uksakūmāmūn nūt. Netwāje Semoo Peāl noo'tūmat

Uksak̄imâmenoc̄il, oonasātoon oot̄pskw̄ns, eebūch̄l ēmēsūkāu, ha chooōpēl̄usoo soobāāgōök.

8 Ha kūtūklik noot̄kēhkemooj̄ik hūkwa'-heȳik ūp̄soolgwah'mōök, eebūch̄l skat op̄lhchēhkat̄moonea kūtak̄umīkw, tamaha'l nesātkw' wōōskwōön̄uk, ocp̄eje-sowp̄ekhoclaw̄l a'peūl p'sūnpooūl nūmēsūk.

9 Netwāje kese nat̄keiabaseet̄it oonūmīhtoo'nea skwōöt loosākūt'eūl, ha nūmēs tēsakweu ūlūsīn, ha hūpān.

10 Sāsoos oot̄ha: Ch'koophook ankwōoch nūmēsūk tan̄ik tūkā'ch nāāpūhāāgw̄ik.

11 Semoo Peāl tēbēsoo ha ookap̄uteiāch-kwemal apeeūl, p'sūnpooūl k'chenūmēs', n'koodatkw' chēl nanīnsk chēl nīhī; ha kēs̄itp̄ūn skadama sūgwōōskēseu' aap.

12 Sāsoos oot̄ha: Ch'kooabasīkw, ha spaśhpoołtīkw. Ha skadama wēn nīkt noot̄kēhkeemooj̄ik oop̄ejekenap̄e'uūn oopabēh-cheman oot̄han, Wēn kel? eebūch̄l ookūje-jehaw̄l Uksak̄umamūnooeel̄n.

13 Sāsoos pūkūcheh̄e ha wekwēhlal hūpanūl ha oomelān, ha neaga nūmēsā'.

14 Yoot tūkā'ch noohooāwā' ēlemēsooēl̄-ūs̄it Sāsoos tan̄ihī wētūkēhkemajihī oohūkā'wōk, keseuchenūmchēs̄it n'pooa'gūn̄uk, kese abl̄jeeb̄t.

15 Netwāje kesepoolteet̄it Sāsoos oot̄hal Semoo Peālūl: Semoo, Sona ookwōōsūl, ūk-peēmīksēlme skat̄k yookt̄k? Oot̄hal: Aahū,

N'sakūmām, ūkūjejīhtoon kūmoosalūn. Ootīhal : Sūmān' n'tūseepesūnūk.

16 Apch ootīhal nesāwā' : Semoo, Sona ookwōsūl, kūsēlme ? Ootīhal : Aahū, N'sakūmām, ūkūjejīhtoon kūmoosalūn. Ootīhal : Ankāooan' n'tūseepūmūk.

17 Noohooāwā' ootīhal : Se'moo, Sona ookwōsūl, kūsēlme ? Peāl oosegēltūm eebūchūl ootehoogoon noohooāwā' Kūsēlme ? ha ootīhal : N'sakūm, kūnūkachejetoonūl m'seu' kēk-wsāl ; ūkūjejīhtoon kūmoosalūn. Sāsoos ootīhal : sūmān' n'tūseepesūmūk.

18 Ulīhē, ūlīhē, yūhool', āwasesweūn, kūspilseepūn ha ūkpūmehapūn tan ēleooledūha-dūmūn. Kānookūloo k'cheuskijenoowehayūn, ūksoolptenēsūch, ha kūtūk'ch kūspeelūkw, ha tūliphūkwch tan skatūch wēledūhadūmooūn.

19 Ha yoot wēje-eetūkūpūn oonūstōōhmūn tan ēleegūk n'pooagūn Peāl kēde-oochik-che-tūm-etūhamat Nūkskamūl. Ha kese-eetūk yoot ootīhal : Noosookoowin !

20 Peāl kwēlpegāboo-wēsít oonūmīhal nee-tūl nootūkēhkemoojīl tanūl Sāsoos moosalajīl, oonoosookoowōl, tanūl neaga wēlagwīhpoo-tīmk ūšitkwēsikpūnīl oopūskoonūk, ha ee-tūmoopūn, N'sakūmam, tan woot nūt tan kēd-ooe-kenooéhlūsk ?

21 Peāl nēmīhat ootīhal Sāsoosūl : N'sakūmām, ha kēkwsāūch woot ooskeuap ūlookē ?

22 Sāsoos ootīhal : Nel ūlewōōledūha-dūman' ootein tūkeu' pūkūche'hayan', tama

koo-owche-hoogoon kel? Kel noosockooin
nel.

23 Netwāje yoot kūlooswagūn wěje-machě-sisahak wíjegedooltejik oohūkāwōk nüt nootükēhkemoot skatüp ooměchenawün. Ha Sāsoos skat ootīha-we'pūnīl skat ooměchenawün; kānookūloo: Ulewōoledūhadūman' ooteein tūkeu' püküche'hayan', tama' koo-owche-hoogoon kel?

24 Woot nüt nootükēhkemoot tan něspeuwōölamatük yootül kékwsäl, ha ookes-wíkhümünepūnīl yootül' kékwsäl, ha n'kuj-ejíhtoonān' oonüspeuwōölämāwagūn ülihě.

25 Ha neaga ūktanagütool kütükil kékwsäl tanil Sāsoos kesātakwpūnīl; ha wíkhasegüp' ā'daseu', n'tüledūhad'ümün ooskitkümikw chālüp skat oonükānūmoonül wíkheegünül tanil āwíkhasegílp'. Amen.